Zaterdag 12 Augustus 1916. Tweede Jaarg. Nr 222 — Prijs: 6 Centiemen door geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Per maand ..... 1.75 Per 6 maanden ..... 10.—
Per 3 maanden ..... 5.— Per jaar ..... 18.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD:
Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE.
Met vaste medewerking van Dr A. JACOB
BUREELEN: ROODESTRAAT, 44, ANTWERPEN. Tel. 1900

AANKONDIGINGEN:
Tweede blads., per regel... 2.50 Vierde blads., per regel... 0.50
Derde blads., id. 1.— Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende men zich ROODESTRAAT, 44

DE OORLOG

Schermutselingen in het Westen, — Het Russisch offensief aan den Dnjestr. — De toestand aan het Isonzo-front. — Het Turksch offensief in Armenië en Perzië.

De Toestand

Wij hebben eergisteren den val van het bruggehoofd en gisteren de bezetting door de Italianen van de stad Goerz gemeld. Die gebeurtenissen zijn onverwacht ingetreden. Ziehier hoe de « Nieuwe Rotterdamsche Courant den nieuw geschapen toestand beoordeelt (Woensdag 9 Augustus, avondblad B.):

« Op het Italiaansch-Oostenrijksch gevechtsterrein is nu de zesde slag aan de Isonzo aan den gang.

Alle vijf vorige slagen zijn vrijwel op hetzelfde front geleverd. Dat front volgde van de Adriatische Zee af den krommen rand van de hoogvlakte van Doberdo. Voor Goerz liep de Oostenrijksche verdedigingslinie even aan den Westelijken oever van de Isonzo. Verder naar het Noorden volgde zij weer den Oostelijken oever.

Wat nu gebeurd is, is dit: de Italianen hebben de Oostenrijkers gedwongen het bruggehoofd voor Goerz te ontruimen, hetgeen Weenen toegeeft. Voorts hebben zij een berg genomen op het Noordelijk deel van de hoogvlakte van Doberdo, den Monte San Michele. Ten slotte namen zij ook den Monte Sabotino, een Noordelijk steunpunt van de stellingen, die ten Westen van de Isonzo de stad Goerz moesten dekken. Aangezien nu de Italianen reeds ongeveer een jaar lang op haast ongelooflijk korten afstand van de Isonzo hebben gelegen en, niettegenstaande vijf bloedige veldslagen, maar steeds geen stap vooruit konden komen, is het zeker een opmerkelijk feit, dat ditmaal voor het eerst hun overmacht groot genoeg was om een wezenlijk succes te verkrijgen... Evenwel moet men niet uit het oog verliezen, dat de stellingen, die voor Goerz en ten Noorden daarvan op den Westelijken oever van de Isonzo lagen, uit het verdere verdedigingsfront der Oostenrijkers vooruitstaken, en dat door een terugneming van die stellingen op de heuvelen, die zich achter Goerz op den linkeroever verheffen, en die aan beide zijden aansluiten bij de overige Oostenrijksche heuvelstellingen de algemeene positie der Oostenrijkers niet verzwakt wordt... De inneming van Goerz is op zichzelf voor dezen Isonzoslag niet beslissend. »

Een later communiqué der Oostenrijkers behelst dat zij na aanvallen op de hoogvlakte van Doberdo te hebben afgeslagen hun nieuwe stellingen in die streek hebben betrokken. Terzelfdertijd hebben zich in het gebied van Plava, stroomopwaarts van de stad Goerz, een reeks nieuwe gevechten ontwikkeld, zonder resultaat.

Voor 't overige is er van het Italiaansch front geen nieuws van beteekenis te melden.

Op het Westelijk front wordt nog steeds verwoed maar zonder uitslag gevochten, vooral tusschen de Ancre-beek en de Somme.

De Engelschen toonen zich vooral bedrijvig bij Pozières en Bazentin-le-Petit, de Franschen in de buurt van Maurepas.

In het Maasgebied is het thans rustiger geworden. De Duitschers maken nog alleen gewag van gevechten met handgranaten, ook het Fransche bericht spreekt niet van infanterieaanvallen. Het jongste Fransche tegenoffensief heeft dus voor resultaat gehad dat de Duitschers een weinig zijn moeten wijken in het dorp Fleury; het werk Thiaumont dat zij aanvankelijk hadden verloren hebben zij weten te heroveren en houden het voorloopig in handen.

Op het Russisch front duurt de strijd ongafgebroken voort van aan de Pripet tot aan de Karpathen, Noordelijk daarvan worden schermutselingen zonder beteekenis gesignaleerd. Op heel het aanvalsfront hebben de centralen taaien tegenstand, zoo langsheen de Stochod, ten Westen van Luck, in Noord-Galicië en in de Karpathen, en slagen erin het oprukken van de Russen te beletten. Ten Zuiden van den Dnjestr gaat het hun echter minder voor den wind. Daar konden de Russen de Tlumacz bereiken en de stad Tysmenitz bezetten; het stafbericht uit Berlijn van 10 dezer bevestigt dien tegenslag met de woorden: ten Zuid-Westen van Nadesniow en ten Zuiden van den Dnjestr zijn de aangeduide nieuwe stellingen naar het voorgeschreven plan bereikt. Indien meer zulke plannen gevormd worden," zou Stanislau en naderhand Lemberg in gevaar kunnen geraken, wat blijkbaar minder tot de plannen van aartshertog Karel mag gerekend worden.

Wij hebben melding gemaakt van een niet onbelangrijk succes der Turken, ten gevolge waarvan zij Bitlis en Musch hebben heroverd. Men ziet hoe gemakkelijk die woestijnoorlogen met kleine effecties van aanzien veranderen. Nadere inlichtingen over de Turksche fronten zijn op het huidige oogenblik niet in ons bezit.

(Men zie de officieele legerberichten in dit nummer.)

De Lusitania-nota

Washington, 10 Augustus. — De Duitsche regeering heeft toestemming gegeven aan de Amerikaansche regeering om de laatste nota van Duitschland over het « Lusitania »-geval — door den Duitschen gezant, Bernstorff, op 16 Februari van dit jaar aangeboden — te publiceeren.

Het voornemen om de nota te publiceeren is — naar men gelooft — een aanwijzing ervoor dat de Amerikaansche regeering de nota aanvaardt. In de nota is enkel sprake van de beginselen, waar het om gaat. Er wordt geen melding gemaakt van het bedrag der schadevergoeding, door Duitschland te betalen. Enkel wordt het feit dat aansprakelijkheid tot schadevergoeding bestaat, erkend. In de nota wordt « diep leedwezen » uitgesproken over den dood van de omgekomen Amerikanen, terwijl toezeggingen worden gedaan voor de toekomst. Voorts geeft Duitschland zijn bereidwilligheid te kennen om met de Vereenigde Staten samen te werken voor het behoud van de vrije vaart op zee.

Een gevecht met luchtschepen

Keulen, 10 Augustus. — Aan de « Köln. Ztg. » wordt uit Kristiania gemeld, dat de leden van de bemanning van een uit Londen te Bergen aangekomen Noorsch stoomschip verteld hebben, dat zij getuige geweest zijn van een gevecht met luchtschepen, dat geruimen tijd aanhield en de lucht van talrijke ontploffingen deed weergalmen. Dinsdag werd zwaar schieten van zee uit vernomen. Na het verlaten van de haven zagen zij voor de kust drie groote in lichtelaaie staande schepen, waarvan de namen onleesbaar waren.

Uit Engeland

Londen, 10 Augustus. — In het Lagerhuis heeft Mac Kenna heden naar aanleiding van het nieuwe oorlogskrediet gezegd: Onze geheele schuld zal einde Maart 1917 naar schatting £ 3,440,000,000 bedragen. Als men daarvan de voorschotten aan bondgenooten en overzeesche gewesten ten bedrage van ± £ 800,000,000 aftrekt, blijft onze eigen schuld £ 2,640,000,000. Dat is buiten alle verhouding in vergelijking met vroeger.

Het geheele nationale inkomen bedraagt per jaar £ 2,700,000,000, zoodat de nationale schuld daarmee ongeveer gelijkstaat. Dat kan niet als een ondraaglijke last worden beschouwd.

Wij betalen dagelijks aan het buitenland meer dan een millioen pond, waarschijnlijk dicht bij de twee millioen, voor onze eigen rekening en die onzer bondgenooten.

Spreker verdedigde de uitgifte van schuldbrieven op korten termijn en verklaarde dat de regeering, zoodra de staat van de schuld was vastgesteld, zonder aarzeling een leening zou sluiten en haar belofte nopens de conversie van de bestaande oorlogsleening zou nakomen.

Duitschland en Oostenrijk-Hongarije

Berlijn, 10 Augustus. — Officieel:

De rijkskanselier is heden met minister Von Jagow naar Weenen vertrokken om het bezoek van minister Burian aan Berlijn te beantwoorden en de besprekingen over de regeling van zaken in het door de verbonden troepen gemeenschappelijk bezette gebied voort te zetten.

Zie vervolg op de 2de bladzijde.

Onze Groote Geïllustreerde Letterkundige Prijskamp

Kasper van Baerle

(BARLÆUS)

1584 - 1648

Nog een Vlaming, een Antwerpenaar ditmaal. Weer een der groote namen uit het Hollandsch beroemd Muider-tijdvak.

Hij werd in 1584 te Antwerpen geboren.

Jonckbloet, wiens *Geschiedenis der Nederlandsch Letterkunde* zeer ongelijk is, licht ons best in over Kasper van Baerle, meer gekend onder zijn verlatijnschten naam Barlæus, even als Grotius, Heinsius en Vossius.

De beteekenis van Barlæus voor onze Letteren steekt niet in de Nederlandsche gedichten die hij heeft geschreven, maar in den grooten invloed, dien hij op den Muiderkring in 't algemeen, en op Vondel en Hooft, Jan Vos en Brandt in het bijzonder, oefende.

Hij verkeerde veel ten huize van den Drost en was de middenpersoon tusschen de Amsterdamsche dichters en de letterkundigen van Leiden en Den Haag. Vooral met Huygens was hij in druk verkeer. Door zijne persoonlijkheid, zoowel zijne geleerdheid en klassieke ontwikkeling, als door zijne poëtische gaven en doorgaande opgeruimde gemoedsstemming, was hij de ziel van het gezelschap, dat zich bij den Muider Drost vereenigde. Vrolijkheid en vriendschappelijke kout waren hem een behoefte. *Zonder scherts kan ik niet leven*, schrijft hij, *zoomin als een aap zonder noten of bokkesprongen*. In 1612 had hij kennis gemaakt met Danckelman op een feestmaal bij den advokaat Van der Mast waar hij tamelijk uitgelaten was geweest. Hij schreef hem daarover terstond een brief: « Ik was toen wat heel vroolijk: Cato kan niet altijd de wenkbrauwen fronsen. Op den Katheder houd ik mij als een professor, deftig en ernstig; maar als ik aan een vriendenmaal zit, dan veel ik mij als uit den kerker en van de slavenboei verlost. Mijn poëtische geest haakt naar wat aangenaam en vroolijk is. Ik schrijf u dit, opdat ge niet zoudt denken, dat ik toen bij uitzondering, in een roes, opspeelde. Zoo ben ik altijd, daar waar men gezellige kout niet op een goudschaaltje afweegt. »

Ik breng dit bij ter karakterizeering van de Muider samenkomsten. Het gezelschap was er niet altijd groot, maar immer uitgelezen. Dit viel in den smaak des gastheers. Zoo schreef hij in 1635 aan zijn zwager Baeck: « My aengaende, de grootste maeltyden baeren my juist de grootste vreughd niet. De heer Vossius, of Reael, neven U E. zijn my alle de wereldt. Onder 't getal der Gratiën noch boven dat van de Musen, moet, zeidt men, geen zoet gezelschap loopen. »

En in die samenkomsten werd bij voorkeur geestelijk genot gezocht. « De kout, meende de Drost, is de ziel van de bezoeken, gelijk de vreughd die van de banketten. » Wij hebben van hetgeen daar werd verhandeld reeds enkele staaltjes onder de oogen gehad, ontleend aan de brieven van Hooft zelve: wij voegen daar nog eene enkele aanwijzing van Barlæus bij.

Als hij in 1642 Huygens te zijnent noodigt, zegt hij: « Wij zullen hier doen wat wij te Muiden gewoon zijn: wij zullen filozofeeren, schertsen en banketteeren als poëten doen ». Als hij in hetzelfde jaar aan Van der Burgh bericht gaf omtrent een aanstaand letterfeest, dat te Muiden zou gehouden worden en eenige dagen duren, voegde hij er bij: « Het zal een provinciaal, geen nationaal Synode zijn, alleen deftige en geleerde lui uit Holland zijn genoodigd: twee uit den Haag, uit Alkmaar de vrouwelijke priesteres, uit Amsterdam Vossius en ik. Daar zal niet gepraat worden over onze uit Japan verdreven kooplui of dergelijke onderwerpen, maar alleen over zaken van studie. »

Dit belette evenwel niet dat er soms een goed glas wijn bij gedronken werd, en dat de geleerde man wel eens wat te diep in 't glaasje keek.

Hoe de Drost met den gezelligen professor was ingenomen, zagen wij reeds. Ook Vondel stelde het grootste vertrouwen in zijn letterkundig oordeel, gelijk de opdracht van den *Joseph in Dothan* leert.

Het zal daarom ook wel niet te stout zijn, aan zijn voorbeeld en invloed den heidenschen tint toe te schrijven, die vaak over Vondel's gedichten verspreid ligt. Men weet hoe Barlæus in zijne verzen het klassieke godendom misbruikte. Hij gaf zichzelf den eertetitel van « halfheidenschen dichter »: *eeretitel*, want hij hij was van oordeel, dat een dichter te minder dichter was, naarmate hij van Goden en Godinnen moest zwijgen en een christelijken toon aanslaan.

Het Beekje

Beekje, waar het duin zijn droppen
Saam vergadert in een bron,
Als zij met haar witte toppen
Glinstert in de morgenzon;

Beekjen, opent al uw aderen,
Die verholen gaan door 't zand.
Wilt op mijne komst vergaderen
Al de stroomtjes van het land.

Streel mijn opgetogen zinnen
Met uw heldren waterval,
Zoo zal ik uw lof beginnen
In het hazelaren dal.

Beekjen, als men u ziet vloeien,
Als men hoort uw zoet geruisch,
Voelt men al zijn geestes gloeien,
En verhuizen druk en kruis.

Hier is 't beekje der Poëten,
Niet in 't liegend' Griekenland:
Hier heeft Perseus paard gesmeten
't Hippocreentjen uit het zand.

Hier heeft Hooft gescherpt zijn veder,
Als hij wrocht zijn krachtig dicht;
Hier zat Vondel dikwijls neder,
Als hij, van de aard gelicht,

Drong omhoog door al de wolken,
Boven bergen, boven locht,
En verliet de aardsche kolken,
Van dit beekje nat bevocht.

Beekje, vol van minlijkheden,
Beekje vol van alle lust,
Vloeit in alle eeuwigheden,
Nooit verdroog uw vochte kust.

DAGELIJKSCH NIEUWS

SIR ROGER CASEMENT. — « Ons Land » wijdt een prachtig hoofdartikel aan Casement, onder den titel: *Vrede zij den Martelaar der Volkszaak*.

Met volle instemming nemen wij het slot van dit stuk over:

« Het is noodzakelijk dat de menschheid af en toe verlicht wordt en den weg gewezen. Daarom, Casement en de andere vermoorde Ieren en Joppie Fourie en de andere rebellen, rust in vrede, — voor ons, voor het beste deel der Menschheid en voor de toekomst zijt ge helden en martelaren, dragers van de hoogste deugden — zij die nieuwe rechten in rechtvaardiger tijden verwerven.

Rust in vrede! Engeland, dat thans uw bloed vergiet of u wurgt, wordt eens gedwongen, en dat zal zijn bittere veroordeeling zijn vóór zijn eigen geweten, de zaak te huldigen voor dewelke het u vermoord heeft in ongelijken strijd.

Rust zacht! Gij hebt het beste deel gekozen. Uw licht beklare onze wegen! »

VERBOND DER GROENINGERWACHTEN. — Op Zondag 27 dezer, te 12 u. 's voormiddags (T. U.), vergadering van afgevaardigden in het Vlaamsch Huis, Groote Markt, te Brussel. De agenda zal later rondgestuurd worden.

De wachten worden dringend verzocht onmiddellijk hunnen afgevaardigde te willen doen kennen op het algemeen sekretariaat Belegstraat, 48, Antwerpen.

AFSCHUWELIJKHEDEN VAN DEN OORLOG. — In de « Nation » haalt de Wayfarer het volgende aan uit den brief van een jong Engelsch officier, die aan de slagen aan de Somme deelneemt:

« Gij spreekt heel opgewekt over wat ons leger hier uitricht; de meeste menschen in Engeland doen dat, vermoed ik. Maar ik wou, dat de menschen wat meer dachten aan de afschuwelijkheden van dezen opmarsch en aan de voor een mensch schier onduldbare beproevingen, die van ons voetvolk worden gevergd. Van de twee jaar vechten die aan den 1n Juli voorafgingen, spreekt men nu als van den « vredestijd ». Niemand, die het niet heeft gezien of doorleefd, kan zich voorstellen welk lijden is noodig geweest om het eerste Duitsche liniestelsel te nemen. Eerst beschiet ons geschut dag en nacht een dorp en maakt er een hel van, terwijl de Duitsche kanonniers op onze troepen weerwraak nemen. Dan, wanneer het dorp is verdwenen en al het leven er uitgeblusch lijkt, verlaten onze mannen hun stukgeschoten schansen en dringen vol vertrouwen vooruit, terwijl onze kanonnen de verdere linies van den vijand onder handen nemen. Maar zie, uit het ingewand der aarde, onder de rookende puinhoopen van het dorp vandaan, heffen de vijandelijke machinekanonniers hun doodelijke wapenen op en maaien onze aanrukkende mannen weg. Dan moeten wij terug of wij nemen het dorp met onweerstaanbare overmacht. Stel, de stelling is genomen. Het volgende etmaal overstelpen de Duitschers dan de groepen rottende dooden en rillende levenden met gasbommen en zware granaten. De vijand laat ook een hagel granaten op onze versterkingen en de aanbrengers van voedsel en water regenen. Ja! Het gaat hier, vermoed ik, prachtig met ons! »

DE DIAMANTHANDEL EN HOLLAND. — Uit den Haag: Het « Handelsblad » verspreidt het bericht dat er te Amsterdam een vennootschap opgericht is met een kapitaal van 60 millioen frank, welke de monopolisatie van den diamanthandel ten doel heeft.

HET BEDROG IN DE MESTSTOFFEN. — Het Staatslaboratorium voor analysen te Tervueren zet zonder ophouden zijn taak voort om het bedrog in meststoffen, den landbouw ten verkoop aangeboden, op te sporen en te vervolgen. Men haalt als voorbeeld aan de ontleding van een produkt, verkocht onder den naam van guano en dat uit niets anders bestond, dan uit een mengeling van 9,88 fosfoorzuur, oplosbaar in minerale zuren met sporen van fosfoorzuur, oplosbaar in water en alcalisch citroenzuurzout-ammoniak, 1.76 % blauw stikstof, 1.38 % watervrije potasch oplosbaar in water. Deze stof, welke slechts eene menging is van fosfoorzuur krijt, van een potaschzout en van ammoniak, heeft niets te maken met guano. Haar waarde bedraagt nog geen 5 frank de 100 kilo. De verkoop van soortgelijke stof is niet alleen eene oplichterij wat betreft de geldwaarde van het produkt, maar haar gebruik, door de landbouwers te misleiden omtrent de kracht van de door hen aangewende meststof, kan rampspoedige gevolgen hebben in de opbrengst van den oogst.

OPLICHTERIJ MET HET ONKENBARE. — Het schijnt dat de Parijsche waarzegsters zich niet te beklagen hebben over den oorlogstoestand. De ongerustheid en de droefheid roept bij zekere menschen eene vererging te voorschijn van de neiging om te gelooven aan hetgeen buiten de werkelijkheid staat en de klaarblijkelijkheid te loochenen. Als de waarheid ons pijn doet, zegt de « Temps », aan welk blad een soort philosoof zich wendt om de verfoeilijke industrie der « helderzienden » aan de kaak te stellen, verdenken wij haar vermomde leugen te zijn.

« Men heeft mij namelijk, zegt hij ons, eene somnanbule aangewezen, die niets beters weet om de lichtgeloovigheid van het publiek uit te buiten, dan aan bloedverwanten van soldaten, sedert langen tijd gesneuveld op 't veld van eer, wijs te maken dat deze levend en wel gevangen zitten bij den vijand. Deze vrouw heeft zelfs onlangs den treurigen moed gehad eene ongelukkige moeder te doen gelooven, dat haar zoon als krijgsgevangene in zekere Duitsche linie aan eene bepaalde wond verzorgd werd, terwijl het toch bekend was, dat de jonge man gesneuveld is.

Indien men mijner verontwaardiging tegenwerpt, dat als die vrouw klanten vindt, het zoo veel te erger is voor deze, antwoord ik daarop, dat, onder de tegenwoordige omstandigheden, een zoo schaamteloos uitbuiten van de publieke smart, niet alleen verfoeilijk, maar ook gevaarlijk is; verfoeilijk, want door dusdanige handelwijze slaat men munt uit het lijden; gevaarlijk, want zulke handelwijze doet bij ongelukkige nabestaanden, te licht geneigd om zich aan 't kleinste straaltje van hoop vast te houden, illusies ontstaan, welke zich voortplanten en tegen dewelke men ze in bescherming moet nemen. Men heeft hier heel eenvoudig te doen met pure oplichterij. »

DE BETEEKENIS VAN DEN NAAM VAN VERDUN. — Een voor Verdun bevelvoerende Fransche generaal, die nogal naam heeft als wetenschappelijk taalvorscher, heeft bij het aanleggen van versterkingswerken voor de fortenstad overblijfsels van voorwerpen gevonden en verzameld, die de sporen zouden dragen van overouden Keltisch-Romeinschen tijd.

Op die voorwerpen heeft de generaal bij nader onderzoek, inkervingen ontdekt die hem daarvan overtuigden dat de oorspronkelijke stad reeds toenmaals bestond en den naam van Firdun droeg.

Daar nu « fir » den wortel uitmaakt van het Latijnsch woord « firmus », en daar « dun » in de Keltische taal niets anders kan beteekenen dan heuvel of berg, zou de naam van de stad Firdun-Verdun moeten beteekenen: berg der duurzaamheid of standvastigheid.

Het Duitsch blad dat zich met deze kwestie bezig houdt, voegt er aan toe:

Men moet het echter aan de vakgeleerden overlaten om deze voor het volk uitgevonden etymologische beteekenis van den stadsnaam op hare eigenlijke waarde te schatten.

De Ongeschikte Tijd

« Hoog tijd is het te denken aan Vlaanderen's ontvoogding, aan de vrijmaking van ons volk, dat sedert bijna 90 jaar gebukt gaat onder het slaafsche juk van het franskiljonisme. »

(*Aan Jan-Mei.* — Sergeant H. Verbiest, krijgsgevangene.)

Ook in de gevangenschap worden de teekenen der tijden onderkend. Ook hier wordt tegenover de welbekende thesis der afvalligen («bedliggers», zwijgers en passivisten): « de tijd is ongeschikt », de anti-thesis der activisten gesteld: « het is **hoog tijd** te denken aan Vlaanderen's ontvoogding. »

Ons weekblad « Onze Taal » heeft die gedachte aanhoudend bevestigd en verdedigd. De franskiljons hebben zich dan ook onderscheiden door achterbaksche laster-campagnes en onderaardsch mollenwerk. In private gesprekken met hen, veropenbaart zich gewoonlijk hun anti-Vlaamschgezinden wrok door kwade toespelingen op vaderlandsliefde « loyauteit en takt », maar verwonderlijk is het, hoe snel zij ons, na verklaring en redeneering, gelijk geven en erkennen

— dat geen enkele Waal één oogenblik in Wallonië de toestanden dulden zou die sedert jaren in Vlaanderen bestaan: miskenning der volkstaal en verknechting van 't volk;

— dat er, om de éénheid van België te verzekeren, rechtvaardiger middelen zijn dan de verknechting, de ondergeschiktheid van een deel der natie;

— dat het Vlaamsche volk even groote verwekbare krachten, een even groote « énergie potentielle » in zich draagt als het Waalsche, en hetzelfde recht heeft die uit te werken, met dezelfde middelen, in dezelfde voorwaarden;

— dat eene onmisbare — door de Vlamingen immer gemiste — voorwaarde is: de geestelijke band der «volkstaal» die de verscheidene maatschappelijke standen aan malkander verbindt, in éénzelfde gedachtenuitdrukking en -verwisseling en stijgend geestesleven, met betere verstandhouding en verbeterde sociale verhoudingen, door alle besturen en legerdiensten, alle intellectueele centra en onderwijsinrichtingen, alle sociale vereenigingen heen;

— dat die volkstaal in Vlaanderen is: het Vlaamsch;

— dat bijgevolg de Vlaamschgezinden, wier doeleinde is: **in Vlaanderen Vlaamsch!** door dit éénig doeltreffend middel: **een vrij Vlaanderen in een vrij België**, niets anders eischen dan recht en rechtvaardigheid.

Nadat uwe tegensprekers zoo, één voor één, hunne stellingen verlaten hebben, blijft hun eene laatste schans over, die zij onneembaar wanen en van waar zij u met komische verontwaardiging en... zelfvoldoening voor « slechte vaderlander » uitschelden: de schans van den ongeschikten tijd...

« Gewis, zeggen ze, uwe beweging is billijk, uw strijd is rechtvaardig, maar daarvoor is de tijd nu heelemaal ongeschikt. Waar bloed den hemel verft en puinen de straten vullen, werkt een volk niet aan zijn eigen dood. » En zij betreuren den waanzin der actieven, gaan voort met allerlei beschouwingen over beklaaglijke initiatieven, onverwachte verwikkelingen en dreigende gevolgen en eindigen hunne rede met een algemeenen stormloop tegen het kwaad dat de wereld beheerscht en tegen den booze uit wien alle kwaad geboren wordt.

Helaas! Tegen kwaad helpt geen jammeren, gen schelden, geen verdoemen. Hier helpen geen Byzantijnsche twisten. Eén woord ware genoeg om alle gedachtenstrijd te staken en alle misnoegdheid weg te ruimen. Eéne belofte, aangekondigd als een evangelie van vrede en goeden wil.

Eén woord van onze Regeering:

« De Vlaamsche eischen worden na den oorlog heelemaal bevredigd; de reeds verkregen rechten moeten tijdens den oorlog geëerbiedigd worden. »

Die geruststellende verzekering werd den Vlamingen niet gegeven.

* * *

Integendeel. Van andere zijde werd ons het tegenovergestelde beloofd.

In het Augustusnummer (1915) van « The Nineteenth Century » schreef de Waal Raymond Colleye o. m.:

« De Vlaamsche eischen zijn begraven... Het flamingantisme is dood... Het nieuwe België willen wij sterk door Fransche moed... De tijd is gekomen om het Fransche België in den zegevierenden latijnschen kreits te drijven... De officieele taal van België, die van den Staat en van de besturen, moet het Fransch alleen zijn. »

Dit is de laatste best gekende uiting van anti-Vlaamsche richting die in de artikelen der Fransch-Belgische pers te

bespeuren was in 't begin van den oorlog, in de eerste dagen van den Vlaamsch-Waalschen roes van broederlijkheid en patriotismus. Achtereenvolgens kregen de ontnuchterde Vlamingen in hunne « journals » te lezen :

Begin Augustus : « Deze oorlog wordt gevoerd om wille van 't latijnendom(?), van de zegepraal der Fransche kultuur, tegen de Germanen en hunne beschaving. » (Eerste Eefkoozing aan Engelsche verbondenen en Vlaamsche broeders, die ook Germanen zijn.)

22 Aug. 1914 : « Ongelukkiglijk staat het vast dat zekere personen die tot de zoogezegde Vlaamsche Beweging behooren, met de verduitschers verdachte betrekkingen hadden, » « La Métropole ». (Hier komt de aap uit de mouw...)

21 Dec. 1914 : « Er zijn geen Vlamingen noch Walen meer, niets dan Belgen, maar voortaan vast besloten hunne onverbreekbare verstandhouding nog te versterken door eene spraaktoenadering die hen zal vereenigen door dit betooverend anti-germaansch verband : de Fransche taal. » Gérard Harry (Belg) in den « Petit Journal » van Parijs. (N. B. Ook de Vlamingen zijn Germanen, en hier beteekent anti-Germaansch ook **anti-Vlaamsch.)**

Begin 1915 : « Het oprichten van een Vlaamsche Hoogeschool en de maatregelen bestemd om aan de officieren, de openbare ambtenaars en de rechters de kennis van het Nederlandsch op te leggen, moeten onwederroepelijk van kant gezet worden. » (La politique Belge après la crise. Damflet.)

Augustus 1915 : « De officiëele taal van België, die van den Staat en van de besturen, moet het Fransch alleen zijn. » (R. Colleye, hooger vermeld.) Grondbeginsel der anti-Vlaamsche kliek.

* * *

Willen de Vlamingen beletten dat dit standpunt eener volksvijandige kliek aan onze Regeering opgedrongen worde als Belgisch standpunt, willen de Vlamingen eene herhaling beletten van hetgeen na 1830 gebeurde, dan moeten zij den Vlaamschen wil en het Vlaamsch programma, van nu af, luidop verkonden, — **als weermiddel tegen de huidige aanvallen, als vóórbehoedmiddel tegen toekomstige voorvallen.**

De toestand van het Vlaamsche volk na 1830, staat duidelijk en bondig beschreven in nr 1 van « Vlaamsch België » (1 Jan. 1844). Van het hoofdartikel, dat een echt flamingantisch manifest is, schrijf ik over wat volgt :

« ... Wy willen de verbroedering (tusschen Vlamen en Walen), willen de volkssmelting, doch niet op den voet waerop het Belgisch Staetsbestuur die tot nu toe heeft trachten werkstellig te maken. Die smelting hebben wy altoos beschouwd als gelyk staende met degene welke eene overwinnende natie aan een overwonnen volk oplegt. Dat de Vlamingen niet in deze betrekking tot hunne Waelsche broeders staen zal niemand loochenen. Dan, het is niet dan al te waer, dat wy, Vlamingen, sedert een twaelftal jaren, schier van al onze natuerlyke regten zyn verstoken gebleven. Op weinige uitzonderingen na, is onze tael **officeel** verstooten. De wetgevende Kamers, het Staetsbestuer, de provinciale bestieringen bezigen byna uitsluitelyk het Fransch, zelfs wanneer zy enkel tot Vlamingen te spreken hebben ; de bevelen worden aen het leger in het Fransch gegeven, en het wordt ook in die tael beheerd ; onze regtbanken gebruiken het Fransch en zyn zelfs er toe verplicht daer wy in het Vlaemsch geen enkele officieele wet bezitten. Dat in dezen toestand van zaken de Waelsche Belgen ook in het verkrygen der magtgevende en zelfs der mindere ambten, het meest bevoordeeld worden is hoogst natuerlyk. — Dat er evenwel op dien voet geene smelting, geen verbroedering zelfs, kan plaats grijpen, hoeft geen betoog. In een huisgezin, waer de eene broeder het gansche erfdeel van den anderen zich zou toeëigenen, kan zeker geen vrede bestaen ; en dan zelfs wanneer de benadeelde voor een oogenblik zijn leed zou moeten verkroppen, zal hy toch de eerste de beste gelegenheid waernemen om zyn vermeesterd regt terug te vergen. »

Wat **in 1844** geschreven werd **nà** den gepleegden aanslag, moet **nu** geschreven worden **vóór** den te plegen aanslag. De beweging die geboren werd **na** het gebeurde verraad, moeten wij niet laten uitsterven **vóór** het gebeurlijke verraad. Toen was het ordewoord : Ontwaakt ! Nu klinkt het : Blijft wakker en waakt ! Waar een volk in doodsnood is, is geen tijd ongeschikt, en zij die uit het volk opstaan om het uit den nood te helpen, zijn geen slechte vaderlanders.

Aan U allen, die op uw Belg-zijn boogt en de Vlamingen verwenscht, — deze te overwegen theoremata :

Belgische vaderlandsliefde is, voornamelijk, goed gezindheid jegens volk en recht in België (dat is in Wallonië **en** in Vlaanderen.)

Goede gezindheid jegens volk en recht in Vlaanderen draagt den bijzonderen naam van Vlaamschgezindheid.

Echt-Belgische vaderlandsliefde is dus Vlaamschgezind, en omgekeerd, alle anti-Vlaamschgezindheid is een zonde tegen echt-Belgische vaderlandsliefde.

Leo DELFOSSE,
Krijgsvrijwilliger (3e reg.)
Göttingen.

Lees de laatste oorlogstelegrammen op de derde bladzijde onder de rubriek « Laatste Uur ».

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Vrijdag 11 Augustus. — Officieel :

Ten N. der Somme hebben gekleurde en blanke Engelschen op-zichzelf-staande doch zonder sukses gebleven aanvallen uitgevoerd. Insgelijks mislukte de meermaals herhaalde stormloop van Fransche troepen dicht ten N. van den stroom, tegenover het standhoudend verweer van Saksische reserve-troepenafdeelingen. Voor 't overige zijn geen gebeurtenissen van bijzondere beteekenis te melden.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Vrijdag 11 Augustus. — Officieel :

Front gen. veldm. v. Hindenburg :

Tusschen het Wiecznief-meer en Smorgon, evenals in de streek ten N.-O. van Krewe zijn talrijke zwakke Russische aanvallen gemakkelijk afgeslagen geworden. Aan het Stochod-front bepaalde zich de vijand, na zijn nederlagen van den laatsten dag, over 't algemeen bij levendige artilleriebedrijvigheid. Door hem gepoogde afzonderlijke aanvallen, ten W. van het Nobel-meer bij Lubieszof en ten Z. van Zarecze, zijn mislukt. De ten Z. van Zalocze begonnen gevechten hebben grootere uitbreiding aangenomen. De Russische aanval, die tusschen Bialoglowy en Hordyscze aanvankelijk terrein won, werd door een Duitschen tegenaanval tot staan gebracht. Sterke aanvallen van den vijand in de streek van Trosciniec werden bloedig afgeslagen. Zijne pogingen om aan de Sereth, ten Z.-O. van Horodyszcze, een voordeel te behalen, werden gemakkelijk verijdeld.

Front veldm. luit. Aartsh. Karel :

Ten Z.-W. van Monasterzyska, evenals in den hoek van den Dnjestr en de Bystrizca vielen sterke Russische krachten aan. Voor den in aantal sterkeren vijand moest de dappere verdediger op enkele plaatsen wijken. Tegenaanvallen vingen den vijandelijken stormloop opnieuw op en brachten den aanval tot staan. De in gang zijnde omgroepeering der verbonden troepen is bevolen geworden, om met de verplaatsing van Russische krachten gelijken tred te houden, en wordt verder volvoerd.

In de Karpathen spande zich de vijand te Z. van Zabie te vergeefs in om ons de behaalde voordeelen opnieuw te ontrukken.

Balkanfront

Berlijn, Vrijdag 11 Augustus. — Officieel :

Ten Z. van het Doiran-meer ondernam de vijand met zwakke afdeelingen enkele afzonderlijke aanvallen, die zonder tot ernstige gevechten aanleiding te geven, door ons vuur afgeslagen werden.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

Legerfront Aartshertog Karel :

Op de hoogten ten Zuiden van Zabie hebben O.-H. troepen een aanval ouder de zwaarste verliezen voor den vijand afgeslagen.

Met het leger van Von Koevess zijn de Russen gisteren slechts in het vak van Delatyn in een scherp gevechtskontakt geraakt.

Ten Noorden van Nizniow hebben de Russen weer vruchtelooze aanvallen gedaan. Zij zijn overal, op verscheidene plaatsen in gevechten van man tegen man, teruggedreven.

Legerfront Hindenburg :

Ten Zuiden van Zalosce zijn sedert vanochtend nieuwe gevechten ontbrand.

Ten Westen en ten Noordwesten van Luck is de vijand, na de zware tegenslagen van eergisteren, rustiger gebleven. Daarentegen heeft hij ten Noorden van den spoorweg Kowel—Sarny gisteren overdag en vannacht opnieuw dichte drommen over de Stochod in het vuur gezonden. Zijn stormkolonnes zijn, meestal vóór onze hindernissen, door ons vuur gestuit. Zij hebben overal een zware nederlaag geleden ; de verliezen der Russen waren zeer groot.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

In verband met den door de ontruiming van het bruggehoofd van Görz ontstanen toestand is ook de stad Görz prijs gegeven.

Nadat nieuwe vijandelijke aanvallen bloedig waren afgeslagen hebben wij op de hoogvlakte van Doberdo de noodige verbeteringen onzer stellingen ten uitvoer gelegd, zonder daarin door den vijand te zijn bemoeilijkt. In dit vak hebben onze troepen de laatste dagen 4100 Italianen gevangen genomen.

Bij den inval van den vijand in het bruggehoofd van Görz hebben wij 6 onzer kanonnen niet meer kunnen bergen.

Gisteren heeft de vijand zijn krachtigste pogingen gericht tegen het vak van Plava. Na een uiterst hevig geschutvuur heeft de Italiaansche infanterie vier aanvallen gedaan op Zagora en drie op de hoogten ten Oosten van Plava. Al deze stormloopen zijn door den taaien tegenstand onzer troepen gebroken. Afdeelingen van het 22e en 52e regiment infanterie hebben zich daarbij opnieuw onderscheiden.

Op het front in Tirol zijn verscheidene aanvalspogingen des vijands in de Dolomieten mislukt en bij de Pasubio 3 aanvallen op onze stellingen.

Balkanfront

Weenen, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

Niets van belang.

VAN TURKSCHE ZIJDE

Turksche fronten

Konstantinopel, Woensdag 9 Augustus. — Officieel :

In **Mesopotamië** is niets van belang gebeurd. De vijandelijke kampen, die zich bij Nasirieh aan de Euphraat bevinden, zijn door nachtelijke overrompelingen beschadigd. Wij hebben daarbij buit gemaakt.

In **Perzië** blijft de rechtervleugel van ons leger de Russen in de richting van Hamadan vervolgen. De vijand heeft een krachtige poging gedaan om in den nauwen bergpas ten-Oosten van Sakna stand te houden, doch hij is gedwongen naar Kaukaver terug te trekken en heeft een aantal gevangenen, twee munitiewagens met de bespaning voor acht kanonnen en een groote hoeveelheid ander krijgstuig in onze handen gelaten. Ons geschutvuur heeft vijandelijke houwitsers vernield.

Gevangenen verklaren, dat een Fransch generaal van den beginne af bezig is geweest met de versterking van den nauwen pas ten Oosten van Kaukaver.

Op het **Kaukasische front** blijft onze rechtervleugel tegen de bergpassen ten Noorden van Bitlis en Moesj oprukken.

Ons offensief tegen de vijandelijke stellingen bij Ognot ten Noord-Westen van Moesj en ongeveer 80 km. van Erzeroem) schiet goed op. Een deel onzer troepen heeft op de hoogvlakte van Nelgoean de hoogte Boeglan (tusschen Moesj en Ognot) genomen, zoomede den heuvel Tsjeli-Geul, 2 km. ten Oosten van Ognot en de vijandelijke stellingen ter breedte van 8 km. ten Westen van deze plaats.

In deze gevechten hebben wij den vijand 400 geweren, veel munitie en pioniersmateriaal afgenomen en 140 gevangenen gemaakt.

Een ander deel onzer troepen dat. 40 km. ten Zuiden van Mamahatoen in de richting van Kighi opereert, nadert laatstgenoemde plaats.

In het centrum en op den linkervleugel heeft de vijand gisteren niets van belang ondernomen.

Op het front in **Egypte** is in de omgeving van Katia niets van belang gebeurd.

Het laatste bericht, dat wij over de gevechten van 4 en 5 Augustus in het gebied van Romani en Katia hebben ontvangen luidt : onze afdeelingen die voor een verkenning waren uitgerukt, zijn met groote offervaardigheid storm gelooopen tegen zeer sterke vijandelijke stellingen. Zij bezetten de eerste vijandelijke loopgraaflinies en kwamen tegen den avond voor de draadversperringen van de vijandelijke hoofdstelling. Zware zandstormen hadden in den tusschentijd de beweging van onzen linkervleugel belemmerd en hem verhinderd de verkenning door te zetten. Met die omstandigheid heeft de vijand, met steun van afdeelingen kameelruiters en versterkingen die hij uit de richting van Kantara en Dudar aanvoerde, zijn voordeel gedaan. Hij deed een verrassenden aanval in den rug van onzen linkervleugel, waarvan na een langdurig gevecht een deel in handen des vijands is gevallen. Eenige machinegeweren, die in de stelling moesten worden achtergelaten, zijn na onbruikbaar te zijn gemaakt, prijsgegeven.

Tengevolge hiervan zijn onze troepen in den nacht van 4/5 Aug. in de richting van Katia teruggetrokken.

De 5en Augustus ondernam de vijand met al zijn strijdkrachten en versterkingstroepen, die hij ijlings uit Kantara aanvoerde, een aanval op onze troepen, die in het gebied van Katia kampeerden. Hij is echter door een tegenaanval teruggeslagen en heeft zware verliezen geleden. In den nacht van 5/6 Augustus hebben wij daarop onze troepen op een linie ten Oosten van Katia teruggetrokken.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

De dag is rustig geweest. Slechts ten Noorden van de Somme en in de streek van Thiaumont is levendig geschutvuur gewisseld. Het slechte weer blijft de krijgsverrichtingen belemmeren.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, Donderdag 10 Augustus. — Officieel bericht van vanavond :

De toestand is onveranderd. Vijandelijke afdeelingen, die ten Zuiden van Martinpuich oprukten zijn teruggedreven.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

Onze troepen die den rechteroever van de Koropiec hebben bezet, zijn den spoorweg Monasterzyska-Nisniow (aan dezen spoorweg ligt ten Zuiden van den Dnjestr, ook Tysmienica) en de uitmonding van de Zlota Lipa (in den Dnjestr) genaderd.

In de streek van Tysmienica zitten onze troepen den in wanorde terugtrekkenden vijand op de hielen ; zij blijven in Noordelijke en Westelijke richting opschieten en hebben in Westelijke richting den rechteroever van de Bystrica Nadworianska (zoo genoemd omdat Nadworna er aan ligt en ter onderscheiding van den meer Westelijken tak van de Brystrica, waaraan Stanislau ligt) bezet.

Aan de spoorlijn tusschen Nadworna en Stanislau hebben wij het station Chriplin, een kruispunt van spoorwegen, genomen. De vijand heeft alle bruggen over de rivier opgeblazen.

In de streek van Worochta, tusschen de rivieren Bialy Czeremosz en Suczawa, zijn onze troepen eenige wersten vooruitgekomen.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Donderdag 10 Augustus. — Officieel :

De krijgsverrichtingen in het gebied van Görz vorderen goed. Nadat de bruggen waren hersteld is de overtocht onzer troepen over de rivier gisteren den geheelen dag voortgezet. Ruiterij en wielrijders rukten ten Oosten van de stad snel vooruit, ontvangen door een levendig vuur van de omringde hoogten en van de linie van Vertojba (hoogte ten Zuiden van Görz). Onze vermetele eskadrons veerden op verscheidene punten schitterende charges uit tegen den vijand, brachten hem zware verliezen toe en maakten eenige honderden gevangenen.

Op den Karst zijn onze dappere troepen na hevigen strijd de sterk verschanste vijandelijke linies ten Noordoosten van den San Michele en bij San Martino binnengedrongen en hebben Baschini genomen.

In de ijdele hoop, onze aandacht af te leiden en onze actie aan de benoden-Isonzo te vertragen, heeft de vijand gisteren plotseling op de rest van het front hevige aanvallen gedaan en een felle beschieting onderhouden. Zoo op den Tonale, in de dalen van Judicarië en Lagarina, op den Pasubio, bij den Monte Cimone, in het Travignolo-dal en op den Monte Nero. We hebben overal onze stellingen vast in handen gehouden.

TELEGRAMMEN

De vliegeraanval op Rottweil

Berlijn, 10 Augustus. — Officieel :

In den nacht van 7/8 dezer heeft een vijandelijk vlieger verscheidene bommen geworpen op Rottweil in Wurtenberg. Een woonhuis is getroffen en verscheidene personen gekwetst. Militaire schade is niet aangericht.

Venetië gebombardeerd

Weenen, 10 Augustus. — Officieel : Het bezoek door Italiaansche vliegtuigen den 1en Augustus aan Fiume gebracht, is vannacht door onze luchtsmaldeelen, bestaande uit 21 zeevliegtuigen, beantwoord met een bezoek aan Venetië, waar het tuighuis, het station, militaire gebouwen en fabrieken met 3 1/2 ton bommen zijn bestookt. De aangerichte vernieling was groot ; er zijn een dozijn branden gesticht, waarvan twee — een in een katoenfabriek en de andere in de stad — reusachtige afmetingen aannamen. Zij waren nog op 25 mijl afstand zichtbaar.

Het hevige afweervuur was vruchteloos ; alle vliegtuigen zijn onbeschadigd teruggekeerd.

De Engelschen en de Noorsche haring-visscherij

Kopenhagen, 9 Augustus. — « National Tidende » verneemt uit Kristiania : Naar uit Bergen wordt gemeld, hebben de Engelschen indertijd voor de levering van kolen en vischgerei aan Noorsche visschers zeer strenge waarborgen geëischt. De Noorsche visschers, die bij IJsland haring visschen, moesten zich verbinden, hun heele vangst aan Engeland te verkoopen tot een prijs van 45 kronen per vaatje. Evenwel weigeren nu de vertegenwoordigers van de Engelsche regeering, de haring tegen den prijs te koopen, dien zij zelf hebben bepaald.

Bonar Law over het coalitie-kabinet

Londen, 10 Augustus. — Bonar Law heeft ten aanhoore van vertegenwoordigers van de unionistische partij de coalitie verdedigd tegen den heftigen vleugel zijner partij. Zonder coalitie moet er, zei hij, een verkiezing komen, die waarschijnlijk de conservatieven aan het bewind en de liberalen in de oppositie zou brengen. Dat zou verderfelijk zijn. De unionisische ministers moesten hun liberale kollega's trouw blijven.

De « Daily Telegraph » vindt deze dosis gezond verstand en openhartigheid uitstekend.

Roemenië

Berlijn, 10 Augustus. — De « Lokal-Anzeiger » verneemt uit Zürich, dat het officieuse blad « Vittoral » een zeer scherp gestelde verklaring publiceert tegen alle in den laatsten tijd verspreide alarmeerende berichten, die tendentieus en sensatiewekkend genoemd worden.

Het heeft er allen schijn van, dat het feitelijk niets meer dan een boos alarm is, hetwelk in het buitenland beteekenis heeft gekregen, doordat buitenlandsche korrespondenten te Boekarest dergelijke berichten, die in de bladen aldaar voorkomen, niet naar hun juiste waarde weten te schatten en die berichten in den vorm van feiten naar het buitenland hebben doorgezonden.

ENGELAND EN NOORWEGEN

Naar hetgeen « Morgenbladet », van Kristiania, over de onderhandelingen der Noorsche banken met de Engelsche autoriteiten meldt, bestaat de voornaamste moeilijkheid daarin, dat Engeland de erkenning zijner zwarte lijsten door Noorwegen verlangt en dat de Noorsche regeering daarvan natuurlijk niet wil weten.

Zoolang deze lijsten — schrijft « Morgenbladet » — in flagranten strijd zijn met alle rechtsbewustzijn, en het gevolg van machtsmisbruik, vaak genoeg ook van valsche aangiften, onwetendheid en misverstand, zullen zij toestanden scheppen, die herinneren aan het Frankrijk van voor de revolutie, aan den tijd van de beruchte « lettres-de cachet ». Daarom moet het stelsel der zwarte lijsten, zooals Engeland het toepast, door de onzijdigen als in hooge mate onzedelijk en strijdig met het rechtsbewustzijn worden aangemerkt. Weliswaar is men tot op zekere hoogte gedwongen, voor Engeland's geweld te bukken, maar men mag den geweldenaar niet in den waan brengen, dat men zijn wijze van doen als recht erkent.

BIJ DE ITALIAANSCHE SOCIALISTEN

Dinsdagavond hebben de Italiaansche officieele socialisten een groote herdenkingsbijeenkomst gehouden voor hunne in den strijd gevallen partijgenooten. Het parlementslid Turati hield de groote redevoering van welke de « Avanti » een uittreksel publiceert, waarin echter door de censuur danig is gesnoeid. Turati richtte zich in zijn rede tegen de menschen die om oorlog schreeuwden, en die vandaag willen, dat Italië den oorlog zal verklaren aan Duitschland, maar die zich gisteren hebben weten te onttrekken aan het in persoon meevechten tegen de Oostenrijkers.

Voor het overige herinnerde Turati eraan, dat hij onlangs al had verklaard, dat de Italiaansche socialisten alle verantwoordelijkheid voor den oorlog van zich afwijzen, zonder echter het voeren van den oorlog te bemoeilijken door sabotage.

De « Avanti » beloofde, in het eerstvolgende nummer de rede van Turati in haar geheel te zullen publiceeren.

Als tweede spreker zou de socialistische burgemeester Caldara optreden. Deze was echter niet in Milaan en werd vervangen door den afgevaardigde Berati.

Terwijl de vergadering — welke plaats vond in het gebouw van de « Avanti » — gehouden werd, dat een zeer sterke macht, samengesteld uit politie, karabiniërs en militairen alle straten in de buurt afgezet. Er zijn echter geen incidenten voorgevallen.

HET OFFENSIEF AAN DE SOMME

Keulen, 10 Augustus. — De « Köln. Ztg. » verneemt van een bijzonderen medewerker aan het Westelijk front het volgende, dat dien medewerker was meegedeeld door den chef van den staf van het Duitsche leger, dat de stellingen aan de Somme verdedigt. Volgens dezen zegsman is de eigenlijke krisis bij het groote Fransch-Engelsche offensief reeds voorbij. In de buurt van de Somme was de vijand in de meerderheid ; zijn overmacht ten opzichte van de troepen in de Duitsche linie bedroeg begin Juli ongeveer 10 tegen 1. Later was het opgevoerde Duitsche leger — en vooral de artillerie — sterk genoeg om veiligen tegenstand te kunnen waarborgen. De misschien nog komende kleinere plaatselijke suksessen (der Franschen en Engelschen) maken voor het welslagen van de geheele onderneming niets meer uit. De aanvallen zijn nog steeds buitengewoon moeilijk. Over korteren of langeren tijd zal de tegenstander moeten begrijpen, dat het enkel nog maar een waanzinnige slachting van zijn volkskracht is.

Bij de Franschen is de uitputting ongetwijfeld al veel grooter dan bij de Engelschen.

Wij oogsten aan de Somme met zekerheid de vruchten van ons offensief bij Verdun. Hadden de Franschen bij hun offensief beschikt over nog meer reservetroepen, dan zou de eerste weken voor ons de toestand veel gevaarlijker zijn geweest.

Thans kunnen wij het verder verloop der gebeurtenissen met kalmte tegemoet zien. Wij zijn, op al wat zou kunnen komen, voorbereid en vol gerustheid.

DE ONVANGST VAN DE « DEUTSCHLAND »

De « Kölnische Volkszeitung » heeft in een brief uit New-York, d.d. 12 Juli, bericht gekregen van de aankomst van de « Deutschland ». De Duitschers waren nauurlijk in det wolken. Pijnlijk, zegt de briefschrijver, werden zij echter getroffen door de houding van de Amerikaansche bladen. Geen enkele, die onvoorwaardelijk het waagstuk roemde. Allen hadden er iets op af te dingen. Andere duikbooten hadden wel langere reizen gemaakt ; waar diende het eigenlijk toe ? Het beetje vracht, dat de duikboot mee kon nemen, zou de handelsafzondering van Duitschland toch niet verbreken. Maar, vervolgt de schrijver, al ergerde de anti-duitschheid van de Amerikaansche bladen, die de Duitschers in Amerika nu weer duidelijk werd, hun vreugde en trots waren er zoo mogelijk nog grooter door. Een Amerikaansche rijkaard van Duitsche afstamming heeft de bemanning van de duikboot tienduizend dollar geschonken.

AAN DE ROEMEENSCHE GRENS

Berlijn, 10 Augustus. — De « Lokal Anzeiger » ontleent aan het te Boekarest verschijnende blad « Universul » het bericht, dat twee Russische brigades, die uitsluitend uit Serviërs bestaan, te Reni zijn aangekomen. Sedert eenige dagen hebben op den weg Bender-Reni-Boelgrad groote troepenverschuivingen plaats die ten gevolge hadden, dat het scheepvaartverkeer tusschen Odessa en Reni-Galatz gestopt werd. Met groote haast worden werkzaamheden aan den weg, die Metismail over Catral verbindt, uitgevoerd.

Buitenland

LUXEMBURG EN DUITSCHLAND

Naar de Luxemburgsche correspondent van de « Tijd » verneemt, hebben de Luxemburgsche ijzerfabrieken haar contract met den Bond der Duitsche smeltovens tot het jaar 1920 verlengd. Tot 1910 waren de ijzerfabrieken in Luxemburg in een bond vereenigd met de smeltovens in Lotharingen, terwijl in 1911 een deel der Luxemburgsche fabrieken zich bij den grooten Duitschen Bond aansloot en kort daarop ook de andere fabrieken zich in dezen bond vereenigden. In de eerste maanden van den oorlog kon men in de Luxemburgsche pers (ook in de Kamer sprak men er over) de vraag hooren behandelen, of het niet in strijd was met de onzijdigheid van Luxemburg, als de regeering, toeliet, dat de Luxemburgsche ijzerfabrieken het materiaal leverden voor den aanmaak van munitie in Duitschland. De bekende Emile Prüm, die destijds zijn heftige artikelen tegen Erzberger publiceerde in de « Clerfer Echo », schreef zelfs den minister van justitie een open brief, waarin hij hem op dit feit opmerkzaam maakte. Door de omstandigheden gedwongen, kon de minister echter in deze vraag niet treden. Ook thans hoort men hier en daar stemmen opgaan, die kritiek uitoefenen op de gestadige toenadering der Luxemburgsche ijzerindustrie tot den Duitschen Bond van smeltovens, en wordt den directies ook in dat opzicht gebrek van zelfstandig optreden verweten.

WOLKBREUK BOVEN WEST-VIRGINIE (Ver. St.)

Charleston, 10 Augustus. — Boven de Coalriver-vallei heeft een wolkbreuk plaats gevonden. Naar schatting zijn er over de 100 dooden en beloopt de schade meer dan een millioen dollar.

UIT ROEMENIE

Bockarest, 10 Augustus. — Officieel wordt meegedeeld, dat in de kruitfabriek te Dudeschti een ontploffing heeft plaats gehad, welke door een toeval en niet door een misdrijf is ontstaan.

Binnenland

UIT GENT

Gevonden. — Eene kist, koorden inhoudende, gevallen van een wagen op de Kasteellaan, berust ten politiebureel der 7e wijk, Ossenstraat, 94, alwaar de eigenaar het gevondene kan terug bekomen.

De gepensioenneerde Staatsbedienden. — Op Zondag 13 Augustus te 4 ure algemeene vergadering in de « Verkoopzaal der Notarissen » Winkelstraat, n. 1.

Dagorde : Onze toestand ; beraming naar middelen om erin te verhelpen.

Stedelijk werk der voeding. — Men deelt ons het verslag mede over de maand Juli 1916. Algemeene uitgaven (sedert 13 Oogst 1914) : fr. 3,523,505.70 ; ontvangsten : fr. 1,914,838.80. Meer uitgaven dan ontvangsten : fr. 1,608,666.90.

Op 29 Juli had de « Centrale Keuken », gevestigd Hoogpoort, in 't geheel 1 millioen 877,800 liter soep bereid.

Nieuws uit Brussel

AARDIGE GRAP. — Eergisteren avond kwam een agent aan de kerk te Sint-Gillis en vond er een man op de trappen liggen, ronkend als een zwijn. De gardevil maakte den vent wakker, en kon zijn lachen niet bedwingen toen hij bemerkte dat men den dronkaard — hij waggelde op zijn beenen — heel zijn gezicht had zwart gemaakt en zijn kleederen met modder had bestreken ; in zijn hoed had men een gat gemaakt en daar stak een pareiplant fier omhoog. De zatte nam het lachen erg kwalijk, want hij gaf den agent plotseling een stoot in volle borst die hem deed wankelen. Toch werd de kerel overmeesterd en naar het politiebureel gebracht, van waar hij, na zijn roes te hebben uitgeslapen, naar het gevang werd gevoerd.

MODERNE DIEVEN. — Sedert een paar dagen waren de echtelingen P..., varkensbeenhouwers, op de Hoogstraat naar den buiten gegaan om hun familie te bezoeken. Dieven die zulks wisten zijn erin gelukt de voordeur open te breken, en daarna de deur eener achterplaats te doen springen, waar de brandkast stond. Deze, van oud maaksel, was echter te sterk voor hunne pogingen om ze open te breken met de gewone middelen, en toen de dieven zulks bemerkten, namen zij hun toevlucht tot meer moderne middelen, en wendden den elektrische lantaarn aan om de hengsels der stalen deur te vernielen zoodat deze heelemaal uit den brandkoffer viel !

Als 's nachts de echte.. .. kwamen vonden zij hun woning in eene onbeschrijflijke wanorde, en stelden vast dat eene som van 10.000 frank gaan vliegen was. De verwittigde politie kon vingerindrukken opnemen die haar denkelijk op het spoor der daders zullen helpen brengen. Zelfs heeft men reeds vermoedens tegen zekere persoon die, volgens verklaringen der geburen, rond het huis heeft gedwaald gedurende een heelen tijd, vóór den inbraak.

TERUGGEVONDEN. — De heer R., Defnetstraat, te St-Gillis, was onlangs slachtoffer van een diefstal waarvan de daders onbekend bleven, ondanks al de opzoekingen der politie. Toen M. R..., eergisteren langs de Voddenmarkt kwam, zag hij daar aan de uitstalling dere voorwerpen, hem toebehoorende; hij dere vorwerpen, hem toebehoorende; hij verwittigden een agent, die den verkooper ondervroeg over de herkomst dezer vorwerpen; daar hij enkel wist te zeggen dat hij ze gekocht had van een hem ongekend persoon, zal hij vervolgd worden voor verheling van gestolen goed. M. R., werd terug in het bezit zijns eigendoms gesteld.

LIEFDADIGHEID. — Het was een ontzaglijke menigte welke Zondag het groote sportfeest bijwoonde, door de «Gais Lurrons» ingericht, in het Karreveld, ten voordeele van liefdadige werken. Ruim op 10.000 man mag men zonder overdrijving de aanwezigen schatten. De ontvangst bedroeg dan ook over de 7000 frank, wat tot eere strekt van het Brusselsch publiek, dat immer gereed is bij te springen waar een beroep wordt gedaan op zijn liefdadige gevoelens. Ook de inrichters dient men hulde te bewijzen voor hun menschlievend initiatief en voor de inrichting van het sportfeest dat onder alle opzichten prachtig gelukt mag genoemd worden.

SCHOOLZAKEN. — De bevolking der gemeentescholen van Schaerbeek is zoodanig aangegroeid sedert de toepassing der schoolwet, dat schier geen enkel lokaal nog groot genoeg is om al de leerlingen op ordentelijke wijze plaats te geven. Zulks is het geval voor de school van den Helmetschen steenweg, tot welker vergrooting reeds besloten is, en voor die der Josafatstraat; voor deze laatste instelling zal in de eerste gemeenteraadszitting door den bevoegden schepen een voorstel worden neergelegd tot het bouwen eener 16de klas; voor de school van den Helmetschen steenweg zal voorgesteld worden eene 14e klas bij te maken. Terzelfdertijd zal hr schepen Max een ontwerp indienen tot inrichting eener schoolkantien bij de groep van het Linthoutkwartier.

EEN SALON. — In de zaal Aelian, 134, Koninklijke straat, werd Dinsdag l.l. een schildersalon geopend, ingericht door Vereeniging Belgische Kunst, en gewijd aan de bloemenschilders. Dit salon, dat alle dagen open is van 9 tot 7 u., bevat werken van Mev. Beumer, de hh. Colin, De Keyser, Deconinck, Mej. Dielman, hh. Swyncop, Tielens, Van Mierlo, enz. De schilders der «Belgische Kunst» hebben allen zoo'n echt Vlaamschen naam, vindt u niet, lezer?

DIERENTUIN
ANTWERPEN

Week van O.-L.-V. Hemelvaart
ZONDAG 13 tot ZONDAG 20 OOGST
inbegrepen, alle dagen
Publieke Toegang
Algemeene Toegangsprijs: 25 Cmen
(met bezoek van het Aquarium)

KINEMA. — De personen welke de Namiddag-vertooningen van 13, 14, 15 en 20 Oogst bijwonen, hebben **vrijen toegang** tot den Dierentuin na de Voorstellingen (60 en 40 centiemen). 1875

Stadsnieuws

Ongeval aan de soepbedeeling. — Gisteren voormiddag rond 11 ure bekwam de genaamde René Vos, oud 8 jaar en wonende Boerhavestraat, 67, aan de soepbedeeling der Kerkstraat eene brandwonde aan het rechterbeen. Het armentje was aan de soepbedeeling tegen het lijf geloopen van een vrouwtje dat met een pot warme soep uit de instelling gestrompeld kwam, en tengevolge der botsing heel de ninhoud van haar pot over den kleine uitstortte. Het knaapje wiens wonden niet gevaarlijk zijn werd ter plaatse verzorgd.

Van de trappen. — Eergisteren avond rond 9 ure viel de genaamde Maria Van Genechten, oud 46 jaar en wonende Lange Ypermanstraat, 39 van al de trappen harer woning. De arme vrouw werd met verwondingen aan het achterhoofd opgenomen en in hare woning verzorgd. Gelukkig zijn hare wonden niet van heel ernstigen aard.

Duister zaakje. — Op 10 dezer, rond 8 ure 's avonds werd in de Dokstraat een zekere D. J..., oud 52 jaar, door onze politie aangehouden. Het kereltje was drager van een mand inhoudende ongeveer 22 kgr. zwart vogelenzaad, hetwelk hij volgens zijne verklaring, voor rekening van een ander persoon, dien bij hem inwoont, naar een kruidenierswinkel in de Napelsstraat moest overbrengen. De andere persoon beweerde bij ondervraging dat dit zaad door een «andere» onbekende werd binnengebracht. De politie vond echter al deze verklaringen nogal verdacht en heeft een ijverig onderzoek ingesteld.

Doodelijk ongeval. — Eergisteren op den middag werd Mevr. Bernardina de Haas-Daniels, oud 70 jaar en wonende Gasstraat 100, aan de onderste trede van den keldertrap harer woning in bewusteloozen toestand aangetroffen. De heer Jaquet, geneesheer diende haar de eerste zorgen toe en beval haar onmiddellijk naar het Stuyvenberggasthuis over te brengen. Het slachtoffer had schedelbreuk bekomen. Ongelukkig was de arme vrouw reeds overleden voor de aankomst in gemeld gesticht. Het onderzoek heeft tot heden bewezen dat zij bij ongeval in den kelder gevallen was.

Spek a. u. b. — Onze bevolking klaagt er fel over dat er in geen enkel onzer voedingsmagazijnen voor de betalende bevolking spek te bekomen is. De doppers kunnen nochtans **wel** spek bekomen, en daarin ligt juist de aanleiding van de ontstemming. Er zou in zulke zaken geen onderscheid mogen gebeuren, en we hopen dan ook dat hierin eerstdaags verandering zal komen. Geen spek, of wel spek, maar geen onderscheid a. u. b.

Eieren en boter. — Op onze markten waren er gisteren eieren in overvloed te bekomen, wel te verstaan aan 't civiel prijsken van 32 centiem. We vonden zulks een goed voorteeken. Volgens ons vreezen de boeren naar alle waarschijnlijkheid de in aantocht zijnde maximumprijzen en voor hen is het dus het voordeeligst al hun eieren maar tegen 32 centiem 't stuk aan den man te brengen.

Boter was er echter niet te bespeuren. De onwil onzer boerkens schijnt dus van heel bestendigen aard te zijn. Als 't maar niet gevaarlijk wordt! Boter is er nochtans in sommige winkels zooveel als ge maar wenscht te bekomen. Ziehier het middel. Gaat den winkel binnen, wacht tot de overige klanten bediend zijn en gij u alleen met den winkelier bevindt, en knipoogt dan even. Men zal u in een zijkamer brengen, waar ge naar goeddunken boter kunt bekomen. Zij die echter wenschen aan maximumprijzen en andere domme dingen bediend te geraken, worden verzocht deze proef maar liefst niet te wagen. Voor menschen met goedgevulde beurzen is 't middel onfeilbaar.

Het Paleis der Vrouw. — Tentoonstelling van Vrouwenhandarbeid. — De oorlog met zijn nasleep van lange en gedwongen werkloosheid, heeft droeve toestanden geschapen. Weinige gezinnen zijn er die niet gevoelen hoe er groote verandering is gekomen. Waar vroeger welstand heerschte, moet men thans met minder tevreden zijn. De onuitputtelijke, spreekwoordelijke Antwerpsche liefdadigheid wist immer bijtijds bij te springen en te geven met milde hand.

Toen vernomen werd dat in gezinnen van oud-leerlingen der Meisjesgemeentescholen van Antwerpen, in banden vereenigd, gebrek kwam, dachten de hh. Lode en René Scheveneels, Van Hoof, Robinet, Vermeulen, Slootmans, dat iets moest gedaan worden om dien nood te lenigen. Tot wie konden ze zich beter richten dan tot de mede-oudleerlingen, de vriendinnen van die meisjes?

De nijvere vrouwenhanden zouden wel iets maken of gemaakt hebben dat schoon is en zienswaardig... De oproep werd dra beantwoord op prachtige wijze. De **Vereenigde Oud-Leerlingenbonden** konden eene tentoonstelling van vrouwenarbeid inrichten in de **General Buildings** 11, Meir, te Antwerpen, en met de ontvangen inkomstgelden zouden de noodlijdende leden gesteund worden.

Op diskrete wijze uitgenoodigd om een indiskreten blik te werpen in de nog gesloten tentoonstelling, hebben wij onze oogen mogen verlustigen aan het zeer mooie dat er te zien is, getooverd en gemaakt door vrouwen en meisjes van Antwerpen. Kantwerk, droomen van wit garen, borduurwerk als van feëen, kusenwerk voor paleizen, schilderijen, leeren metaalwerk, enz. Een vroolijke pracht van schoonheid en frissche kleuren: wit, mauve, goud, teer-groene, hoogrood, verstorven bruin.... verrukkelijk!

Met dankbaarheid om het genoten plezier noemen wij de namen van damen Leonie Picard (het huis Picard, Kerkstraat, 86), Ryshcuvels, Dejans, Van den Berg, Herkens, Stradling, Mattiessen, De Vetter, Coorens, Hacutjens, Robinet, Dirix, Werts, Pierré, Rolli-Van de Velde, Cappron, Vermeulen, De Sloover en de niet speciaal vernoemde leerlingen van het Stedelijk Meisjesweezenhuis van de Albert Grisarstraat.

O! het schoone, dat al die nijvere handen gemaakt hebben! En dat wordt nu tentoongesteld met een hoog liefdadig doel. Daarom zagen wij naar de vlaggen van al die aangesloten bonden, die het borstbeeld van schepen Desguin omringen, en dachten er aan hoe thans meer dan ooit het goede gevoel van liefde bovenkomt. Weer zoo verheugend in dezen tijd!

Daarom is 't wenschelijk dat de tentoonsteliing, die heden om 3 u. geopend wordt, immer-aan te klein weze om de bezoekers te bevatten, die, wijl ze komen om schoone voorwerpen te zien, tevens hun penning storten voor een zeer goed werk.

Havennieuws. — Op 10 Ooget liepen in onze haven 2 stoomschepen, 3 sleepbooten, 2 motorbooten en 36 lichters binnen, terwijl dien dag 2 stoomschepen, 2 sleepbooten en 56 lichters onze haven verlieten.

Liberale fanfaren De Zuidster. — Het is dus morgen Zondag dat, te 3 ure namiddag (T. U.), de officieele opening plaats heeft van de Vlaamsche Kermis, welke ten voordeele van de liefdadige instelling Ons Invaliedenhuis ingericht wordt in de hovingen van de Nationale Kweekerijen te Hoboken. De liberale fanfaren De Zuidster zal er een prachtig koncerto geven. Aangezien de inkom slechts op 25 c. per persoon is gesteld, zal het er voorzeker aan geen volk ont-

De Bloemenkring, liberale harmonie. — Er wordt den leden herinnerd dat op Zondag 20 dezer, in 't lokaal der maatschappij, Antwerpsch Koffiehuis, Van Straelenstraat, 6, om 5 ure namiddag (T.U.), een gezellige bijeenkomst zal plaats hebben, op welke eereteekens zullen uitgereikt worden aan vier bestuurleden die sinds meer dan 10 jaar hun beste krachten aan den bloei en vooruitgang van den «Bloemenkring» wijdden.

Het bestuur herinnert ook aan de leden dat de maatschappij aangesloten zijnde bij de Samenwerkende Kolenmaatschappij (sparen voor wintervoorraad van kolen), zij iederen Zondag, tusschen 11 1/2 en 1 uur (T.U.) kunnen komen inschrijven en aanbetalen, in bovengemeld lokaal, aan de voorwaarden bekend gemaakt door onlangs rondgestuurde omzendbrieven. Reeds zijn er een zeker aantal bijtreders en, gezien de menigvuldige voordeelen er aan verbonden, wordt den achterblijvers, welke hunne blangen beminnen, aangeraden zich zonder uitstel aan te bieden op de daartoe gestelde dagen en uren.

Help U Zelve. — Op Dinsdag 15 dezer (Hemelvaartdag), heeft te 7 u. 's avonds (Torenuur) de plechtige overhandiging plaats der diplomas aan de leden, welke ononderbroken vijf-en-twintig jaren deelmaken van de Mutualiteit Help U Zelve. Bij die gelegenheid heeft er in het Liberaal Volkshuis, Volkstraat, 40, eene gezellige bijeenkomst plaats, waartoe al de leden met hunne familie uitgenoodigd worden. De Harmonie Help U Zelve zal deze feestzitting met een prachtig concerto opluisteren. Het bestuur rekent dus op eene talrijke opkomst.

Beweging der bevolking van 30 Juli tot en met 5 Augustus 1916. — Geboorten 52, waarvan 2 behoorende tot de vlottende bevolking; overlijdens 51, waarvan 7 behoorende tot de vlottende bevolking; 25 huwelijken werden in den loop der week gesloten.

In de lijst der overlijdensoorzaken vinden wij de volgende opgaven van aanstekelijke ziekten: longtering 6, kraambedziekten 2.

Weerkundige opgaven: luchtdrukking 768.3 m/m. (gemiddeld); warmtegraad vanaf 10.2° tot 29.4°; vochtigheidscijfer 72 (gemiddeld getal); hoogte van het gevallen water ongeveer 0.0 m/m per dag.

CONTICH. — De Voedingskwestie. —Het Nationaal Voedingskomiteit heeft besloten deze maand Augustus eene bedeeling liefvet van 500 gram per hoofd te doen. In alle dorpen en steden is zulks uitgevoerd; te Contich nochtans heeft de bevolking slechts 350 gram per hoofd ontvangen. Waar blijven de andere 150 gram?

VREMDE. — Het Parket. — Gisteren is het Parket van Antwerpen in onze gemeente afgestapt om een onderzoek te doen aangaande de diefstal gepleegd bij Pier Janssens. Eene huiszoeking werd gedaan bij twee geburen, maar niets verdachts werd aldaar ontdekt. Veldwachter Wuyts, die zich geene moeite spaart, zoekt nog steeds ijverig naar de daders.

Kunstnieuws

MUZIEK

Dood van de Komponiste Mevrouw Matthijssens

Uit Londen wordt het overlijden gemeld van Mevrouw Maria Matthijssens, echtgenoote van den Antwerpschen bouwmeester met dien naam.

De overledene is de welbekende komponiste die wij reeds verdienstelijke muzikale scheppingen te danken hebben. Zij gaf tal van melodieën uit voor piano, alsook enkele werken voor tooneel, waartusschen merkwaardige kluchtzangspelen, die te Antwerpen met bijval werden ten gehoore gebracht.

Toen in de jaren 1908 en 1909 de liederbeweging in de Scheldestad de gekende vlucht nam, sloot Madame Matthijssens er zich bij aan en leverde eene gansche verzameling merkwaardige volksliederen.

In 1909 haalde zij met «Schoentje Lap» den eersten prijs in den jaarlijkschen wedstrijd door de Stad Antwerpen ingericht. 't Was 't jaar van Majoor Kop-af, 't jaar der schepping van Jef Van Hoof's strijdlied «Groeninge». Beide liederen gingen op in de volkbeweging van die dagen, die mede 't herleven van 't volkslied beteekenden.

't Jaar nadien haalde zij in den kamp door het A. N. V. uitgeschreven voor een Vastenavondlied, eveneens den eersten prijs weg met het lied «Prins Karnaval».

Dit lied is zoowat het lijfstuk geworden der Brusselsche Liederavonden die er vóór den oorlog, in hun ronden, met uitpakten. De woorden zijn van onzen Brusselschen dichter Willem Gijssels en zijn een van zijn beste scheppingen:

Heeft men 't masker voor 't gezicht,
Och wat wordt de tong dan licht!
En gij wint bij 't avonturr,
Wel een meisjen op den duur,
Dat al mag van heur Mama!

Maakt de zotskap niet gelijk
Jong en oud, of arm en rijk!
Woes dan niet te zeer verrast
Hebt g'een oude kwene vast,
Onder krakend falbala!
La-rie-la-rie-fa!

Ook aan 't Vlaamsche strijdlied waagde zich Mevrouw Matthijssens en wij hebben van haar het verdienstelijk lied, op de spreuk van Van Maerlant: «Omdat ik Vlaming ben!», verzen van M. Lambrecht Lambrechts.

De overledene bezweek aan een overval te Londen, waar ze sedert den oorlog verbleef. De Vlamingen zullen haar voorzeker dankbaar gedenken.

Jules Moes

Deze verdienstelijke tenor die hier voor een vijftal jaren aan onze Vlaamsche Opera verbonden was, in de meeste stukken van het gewone repertorium als «Vrijschutter», «Wilddief» en «Herbergprinses», optrad, en de sympathie van het Antwerpsch operapublick wist te verwerven, vertoeft op dit oogenblik in Nederland, zijn geboortestreek. Julius Moes, ook als concertzanger in Nederland en Duitschland gunstig bekend, was in de laatste vier jaren als jeugdige heldentenor verbonden aan het Kon. Deutsche Landestheater te Praag, onder den naam van Julius Petres. De heer Moes had in Praag en in andere Oostenrijksche en Duitsche steden grooten bijval als Loge (Reingold) Raoul (Hugenoten) Lohengrin, Eleazar (Jodin), Rodolf (Bohème) en Radamès (Aida).

Wegens oorlogsomstandighden is Julius Moes nu onlangs in zijn geboorteland teruggekeerd en hoopt zich in het komende seizoen in Nederland in opera en concerten te doen hooren.

Rechterlijk Nieuws

Stelen van tin en lood

Elken dag, om zoo te zeggen, komt men in 't Stadsnieuws diefstal van tinnen en looden buizen en darmen tegen. Meesttijds zijn het onbekenden die deze diefstallen plegen, en blijven zij zulks.

Gisteren is er een voor de Strafrechtbank verschenen, die bij uitzondering gesnapt werd, en het werkje waar hij aan gedaan had, is gebeurd op de Sint-Pietersvliet.

En zooals het meer gaat in dergelijke gevallen, moet de vent het ontgelden voor zichzelf en ook een beetje voor anderen, die uit de litsen blijven.

Hij wordt veroordeeld tot 9 maand gevang. — 't Is een zware dracht, doch hij moet ze torsen.

Een zonderlinge verwarring

Neen, maar zoo'n rare geschiedenis gelijk er daar uiteengedaan werd voor de Strafkamer onzer Rechtbank.

Een paar weken geleden werd een jonkman van ongeveer 19 jaar slechts, tot 7 maand gevang veroordeeld wegens diefstal met valsche sleutels in een huis, en bestaande uit juweelen, zilver, geld, enz. De opsomming beslaat een groote plaats op de dagvaarding.

Die jongen had hardnekkig geloochend het hem ten laste gelegde gepleegd te hebben; hij wist van dien diefstal niet, zei hij.

Daar werd niet naar geluisterd.

«Nooit bekennen!» heeft een bedreven man uit het gilde geleerd.

Velen komen dien raad na.

Daarom wordt er weinig op gelet — slechts dàn wanneer de loochening op krachtige getuigenissen ter ontlasting gegrond is.

De zaak ging door en — ten slotte werd betichte veroordeeld als hooger gezegd.

Thans echter is bekend:

dat de persoon die de straf onderging, niet de schuldige is;

dat men gedurende de behandeling der zaak, de vergissing niet heeft bemerkt, — niemand, noch rechtbank, noch getuigen, noch verdediger!!

Nog nooit gebeurd.

De echte schuldige had nu oppositie gemaakt tegen een vonnis dat natuurlijk tegen hem bedoeld was, en dat wat Lem betrof bij verstek gegeven was, daar hij persoonlijk niet was tegenwoordig geweest.

De advokaat legde uit dat hier een verwarring gebeurd is, die schier ongelooflijk schijnt — doch ook het onwaarschijnlijke kan wel eens waar zijn.

Hoe het gekomen is, weet hij waarachtig niet uit te leggen. Hij had er niet aan gedacht den cliënt, wiens verdediging hij, weken geleden, op zich had genomen, aandachtig te beschouwen; en toch, hij zou hem niet erkend hebben, van hem eens te zien.

Hij hoorde van welke zaak er spraak was: de bijzonderheden van deze herinnerde hij zich wel, en zoo pleitte hij voor den voorhanden zijnde betichte, geloovende dat het de rechte man was.

En die betichte liet dit maar gaan; het kwam hem niet in de gedachte de oogen rond hem te openen.

Misschien was die jongen bedremmeld en begreep hij zelf niets van de ware toedracht der vergissing.

Die toedracht nu is de volgende:

Door een zonderling toeval waren er in de buurt twee jongens met denzelfden naam, denzelfden voornaam en denzelfden ouderdom, en bij het dagvaarden had men den eene met den andere verward.

Verder, voor den opponent pleitende, voerde thans de verdediger aan, dat betichte altijd een brave jongen is geweest, — dit werd erkend door de genomen inlichtingen, — en tot misdoen verleid werd door een anderen makker die niet deugt, en die hem voor zijne rekening wilde doen stelen, daartoe hem de valsche sleutels ter hand stellende, die hem ingang in het huis moesten verschaffen. Hij moest dan den zak, waarin de buit stak, naar den opstoker brengen; hij zou dan een goede fooi krijgen.

Doch hij werd beet genomen, met den zak aan de hand, vóór hij zoover geraakt was.

Dies, riep de verdediger toegevendheid in.

De rechtbank legde hem voorwaardelijk vier maand op.

Beursoverzicht

ANTWERPEN 11 AUGUSTUS 1916

Antwerpen 2 1/2 1887, 84 1/8; id. 2% 1903, 71 1/4; Brussel 2% 1905, 67 3/8; Gent 2% 1896, 64; Luik 2% 1897, 65 1/2; Congoloten 79; Annuiteit 3% 78 1/4; Belgische Rent 3% 72 3/4; Cedulas 6% 106 1/4; id. 6% L 108 1/4; id. 7% H 112; id. 5% K 93 1/4; id. 5% A goud 108 1/2; Argentijn 4 1/2 1888 Buitenl. Schuld 96 3/8; id. 4 1/2 1888 Binnenl. Schuld 96 1/2; id. 4 1/2 1911 Buitenl. Schuld 94; Brazilië 4% rescission 72 3/4; id. 4% 1889, 73 1/4; id. 4% 1910, 72; id. 4 1/2 1883-88, 78; id. 5% funding 1914, 97; Uruguay 3 1/2 74 1/2; Cédules Uruguay 6% 99; Rusland 5% 94 1/2; id. 4% Nicolas 84 1/4; id. 4% 1880, 80 1/4; id. 3% 1859, 65; China 4 1/2 89 1/4; Japan 4% 89; id. 5% IJzeren Sp. Yen 105 1/4; Roemenië 4 1/2% 85 1/2; id. 4% 89; Kuala 132; Sennah 47 1/4; Tjisalak kap. 55; id. aandeel 114; Galang-Besar 3.80; Federated 592 1/2; Grosnyi gew. 2685; id. pref. 2900; Tanganyika act. 72 1/2; id. obl. 192 1/2; Crédit Nat. Ind. gew. 272 1/2; id. pref. 277 1/2; Astra Romana 1330; Banque Belge Prêts fonciers obl. 480.

BRUSSEL, 10 OOGST 1916

Gew. Katanga 2170, pref. 1210; Tanganyika 71 3/4; Soengei Lipoet 277 1/2; Belgische Rent 70 7/8-72 3/4; Schatkistbons 101 1/2; Congolot 79; Crédit Communal 4 % 94 1/4; Vicinaux 3 % 73 1/2; Antwerpen 1887 84 1/8; Brussel 1905 67 5/8, id. 1902 86 3/8; Zeevaart 64 3/8; Luik 1897 65 1/8, id. 1905 65 3/8; Tr. du Caire 5 % 490; Tr. de Livourne 4 % 415; Tr. Toscans 460; Tél. de Constantinowka 465; Electr. de Rosario 5 % 475, id. 4 1/2 % 440; Grosnyi 5 % 482 1/2; Hensies-Pommeroeul 6 % 500; kap. Buenos-Ayres 93; genot. Caire 497 1/2; sticht. Financière de Transports 975; kap. Estampage du Donetz 210, id. div. 430; Monceau St. Fiacre kap. 195, gew. 135; Providence Belge 2050; Providence Russe C 210; gew. Sambre-Moselle 190; kap. Toula 342 1/2; Bois de Micheroux 932 1/2; Grand Buisson 2220; Nord Rieu du Cœur 715; Rieu du Cœur 470; Ouest de Mons 880; Austro-Belge 355; gew. Nouvelle Montagne 295; kap. Verreries du Donetz 322 1/2; gew. Huileries d'Odessa 85; kap. Sucrière Européenne 40 1/2; Sucrerie St-Jean kap. 51, sticht. 55; Astra Romana 1350; kap. Boryslaw 41 1/2; Kaiping 51 7/8; Lujar 647 1/2; obl. Badajy 537 1/2.

Verder niets van beteekenis verhandeld.

Brievenbus

E. M. — Wat wilt ge er aan doen? Als er een klacht gedaan wordt, — met of zonder reden — dan moet de politie haren plicht vervullen.

(Ontv. 25 c. voor Ons Invaliedenhuis.)

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

OVERLIJDENS VAN 11 AUGUSTUS 1916

Mannelijk geslacht: K. Donvil, natiebaas, 52 jaar, echtg. van M. Van%elkenhuyzen, Maasstraat, 17; E. Janssen, schilder, 62 jaar, wed. van C. Cockx, echtg. van A. Poelmans, Lange Zavelstraat, 71.

Vrouwelijk geslacht: M. Van de Casteele, 44 jaar, echtg. van J. Bernaerts, Zirkstraat, 2.

1 kind beneden de 7 jaar.

Overlijdens: mannelijk geslacht, 2; vrouwelijk geslacht, 2; totaal: 4.

Geboorten: mannelijk geslacht, 2; vrouwelijk geslacht, 2; totaal: 4.

Huwelijken welke afgekondigd zullen worden op Zondag 13 Augustus 1916

A. Haepers, arb., Bredastr., 67, met J. Seeldraeyers, werkvr., Schippersstr., 5.

M. Verbruggen, z. b., St-Antoniusstr., 2, met M. Jacbs, herbergierster, St-Antoniusstr., 2.

N. Reuland, smid, Oude Leeuwenrui, 29, met M. De Rijcke, wervr., Oude Leeuwenrui, 29.

J. De Vriendt, bediende, Provinciestr., 326, met M. Andries, arb., Provinciestr., 326.

A. Bressinck, schipper, Luxemburgstr., 22, met M. Corryn, werkvr. Luxemburgstr., 22.

Ph. Peeters, arb., te Hoboken, met M. Baekjauw, arb., St-Bernardsche Steenw., 187.

J. Gomard, leurder, Lange Ridderstr., 78, met J. Santen, arb., Kronenburgstr., 56.

A. De Roeck, arb., Lange Doornikstr., 18, met B. Robert, arb., Kleine Koraalberg, 9.

C. Van Schil, schilder, te Borgerhout, met M. Einsiedel, dienstmeid, Van Schoonbekestraat, 58.

S. Van Haute, trambediende, Boudewijnstr., 9, met M. Verhulst, kloerm., Werbrouckstr., 17.

O. Versichele, beenhouwer, Isabellalei, 157, met P. Van Diest, winkeljuffer, Isabellalei, 157.

J. De Wilde, diamantbew., Viaduct-Dam, 3, met M. Guelinckx, arb., August Michielsstr., 16.

J. Koenraads, slachter, De Marbeixstr., 52, met I. Mellen, z. b., Lange Koepoortstr., 36.

F. Barrois, koffiehuisbediende, Klappeistr., 15, met P. Van Robbroeck, werkvr., Rotterdamstraat, 56.

Th. Van Zwam, diamantbew., Lange Lozanastraat, 9, met L. Soenens, z. b., Dagemaadsplaats, 17.

A. Janssens, paswerker, Erwtenstr., 32, met E. Vercruysse, z. b., Lange Stuyvenbergstr., 21.

L. Talboom, arb., Leguitstr., 13, met J. Blommaert, arb., Driesch, 3.

J. Meuldermans, schoenmaker, Deurnestr., 62/4, met J. Van Mol, arb., Deurnestr., 62/4.

E. Van den Bogaert, loodzetter, Spaarstr., 5, met H. De Jonghe, werkvr., Deurnestr., 2.

F. Kerremans, ketelmaker, te Hoboken, met O. Goeman, kleermaakster, Kronenburgstr., 40.

J. Vanderheyden, arb., Kasteelstr., 51, met M. Hellemans, z. b., Coburgstr., 50.

S. Rosshändler, koopman in diamant, Lange Kievitstraat, 92, met E. Gebel, z. b., Lange Kievitstraat, 92.

LAATSTE UUR

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Vrijdag 11 Augustus. — Officieel:

Ten Noorden der Somme richt de Fransche artillerie doelmatige vernielingsschoten op de Duitsche inrichtingen. Tijdens eene kleine verrichting hebben de Franschen gevangenen genomen en 2 machinegeweren in het kleine bosch ten Noordoosten van Hardecourt buitgemaakt. Op den linker Maas-oever hebben de Franschen een overval uitgevoerd op de Duitsche loopgraven ten Oosten van den heuvel 304 en gevangenen meegebracht. Op den rechter oever gemiddelde bedrijvigheid van het wederzijdsche geschut. Schermutselingen met handgranaten ten Noordwesten van het werk Thiaumont. Tusschenpoozende beschieting op het overige frontgedeelte.

De vacanties der Engelsche werklieden

Havas verneemt uit Glasgow dat in den loop eener vergadering die Dinsdagavond gehouden werd het verbond der scheepsbouwmecaniciens, ofschoon de munitieminister hen verzocht had den arbeid voort te zetten, tot wanneer hij de datum der vacanties kon bepalen, besloten heeft dat de werklieden die tot 19 Augustus geen verlof genoten hebben, van 19 tot 28 Augustus den arbeid moeten neerleggen.

Verlies van een Italiaanschen superdreadnought

De «Petit Journal» meldt dat te Turijn het gerucht loopt dat superdreadnought «Leonardo da Vinci» in de haven van Tarente in de lucht gevlogen is. Het zou nog onbekend zijn of de ramp door een toeval of door eene vijandelijke torpedo tijdens een zeegevecht veroorzaakt werd.

Koeropatkine verlaat het front

Men meldt uit Petrograd dat generaal Koeropatkine die tot dusver het opperbevel voerde over de Russische legers op het Noordelijk front, tot gouverneur-generaal van Turkestan werd benoemd.

Aftreden van H. Bark als minister van financiën

Men meldt uit Stockholm dat het gerucht loopt te Petrograd dat M. Bark, na zijne terugkomst van de reis, zijne functies in het ministerie van financiën niet meer zal opnemen. Daar Engeland hem een negatief antwoord gegeven heeft is zijne taak als minister van financiën afgeloopen. Als zijn opvolger wordt genoemd M. Pokrowsky, keizerlijk kontroleur, die de Russische handelsbelangen op zeer krachtige wijze op de economische conferentie te Parijs verdedigd heeft. Daar de heer Pokrowsky een vastbesloten aanhanger is van de economische onafhankelijkheid van Rusland van Engeland zou zijne benoeming eene belangrijke politieke beteekenis hebben.

De uitvoerpolitiek van Luxemburg

Officieel wordt bekend gemaakt dat de crtsuitvoer bij vergissing als verboden was aangeduid. De uitvoer van ijzererts, ruw ijzer en zijne bijproducten is toegelaten.

De Vereenigde Staten en de Vrede

«Le Progrès» van Lyon verneemt uit Washington dat de Zwitsersche gezant aldaar aan staatssecretaris Lansing de vraag heeft gericht of het waar was dat onderhandelingen ten gunste van den Vrede ingeleid waren. Hem werd geantwoord dat Wilson ten allen tijde bereid was het herstel van den Vrede te bespoedigen, maar dat zijns erachtens het oogenblik om te handelen nog niet gekomen was.

Stukde van Notaris Fern. ISTAS, te Antwerpen Lozanastraat, 62

OPENBARE VERKOOPINS
van een
Schoon Burgershuis
Hertsdeinstraat, 3, te Antwerpen

De notaris Fern. ISTAS, te Antwerpen, daartoe benoemd bij vonnis der Rechtbank van Eersten aanleg te Antwerpen, in dato 30 Maart 1916, zal, ter overstaan van den heer Vrederechter van het 3de Kanton Antwerpen, openbaar verkoopen, ter Wolzaal, Korte Clarastraat, n. 12, te Antwerpen, **in eene enkele zitting,** op **Donderdag 31 Augustus 1916,** om 4 uren (Torenuur) kloksiag namiddag:

Een schoon BURGERSHUIS te Antwerpen, Hertsdeinstraat, 3, hebbende gelijkvloers: corridor, voor- en achterkamer, kleine veranda, koer, klein achterplaatsje, ingemaakte kassen; op het eerste en tweede verdiep: voor en achterkamer; onderaardsch: keukenkamer, keuken, pomphuis, 2 kelders; regenwater, putwater, stadswater, gas; ten kadaster bekend wijk K, n. 1681/32 voor eene grootte van 85 v.m.

Onmiddellijke ingenottreding.

Te zien alle erkdagen, van 10 tot 12 en van 3 tot 6 uren (Torenuur).

Koopers worden verzocht van zich te voorzien van hun huwelijksboekje of geboorteakte.

Voor alle inlichtingen, te bevragen ter studie van den verkoophoudenden Notaris F. ISTAS, Lozanastraat, 62, te Antwerpen. 1886

ROEPZAAL «MARNIX»
Terninckstraat, 1 (hoek Kasteelpleinstraat)
ANTWERPEN

MAANDAG 14 AUGUSTUS 1916
om 11 en om 4 uren Torenuur
OPENBARE VERKOOPING
van
SCHOONE MEUBELEN
TWEE EETKAMERS IN NOTELARR, SLAAPKAMERS, TWEE PIANOS, SALONGARNITUUR, Enz.

door het ambt van Deurwaarder Gustave DIRICKX, bijgestaan van J. B. LAMBRECHTS, bestuurder en schatter van meubelverkoopingen, in de Zaal Marnix, Terninckstraat 1, te weten:

Prachtige eetkamer in notelaar, bestaande uit 2 buffetten, coulistafel, spiegel en 6 lederen stoelen; zeer schoone moderne eetkamer: 2 buffetten, coulistafel, spiegel, 6 lederen stoelen, luster, tapijt, schouwgarnituur; slaapkamer in notelaar; 2 eiken buffetten met vitraux; coulistafel, spiegel en 6 stoelen; pitch-pine slaapkamer; verschillende kleerkassen, spiegelkassen, lavabos, toilette, legkas, 2 beddens, mahoniehouten classeur, buffet-étagère, coulistafels, stoelen, spiegels, gaz- en elektrische lusters, linoleums, tapijten, chaise-longue, 2 goede pianos, graviuren, enz., enz.

Komptante betaling met 10 t.h. verhooging.
TENTOONSTELLING: **Zondag 13 Augustus 1916, van 11 tot 2 Torenuur.**

Voor de verkoop van meubelen, schilderijen, kunstvoorwerpen, enz., enz., wendt U rechtstreeks tot de Zaal «Marnix», Terninckstraat, 1. Huis van vertrouwen.

Bestuur: J. B. Lambrechts.
Voorschotten. Schattingen. 1885

Kynodrome Muggenberg, Bosselaerstraat, nabij DE BOER DEURNE (Steenenbrug) De trams 8, 9 en 10 leiden er naar toe.
Alle Zater-, Zon-, Maan-, Woens- en Donderdagen, om 4 torenuur
GROOTE WINDHONDEN KOERSEN
1595

Uit Tienen

Fransche liefdadigheid

Ik heb het dezen keer over de liefdadigheid. Er zijn verschillende vormen van liefdadigheid, maar ik wensch te bespreken de lawaaierige liefdadigheid, die kwetst hem die er het voorwerp van is en die slechts bedoelt: eigen verheffing, vernedering van de minderen, en, meestal, de... doorvoering van den politieken rooster van hem die de menschlievendheid pleegt! Er vallen dan wel eens onschuldige lieden bij, die meedoen aan dit gedoe, maar zonder beter weten, en *die* moeten er van af! 't Is dàt wat ik te bereiken wenscht.

Wie door de bijzonderste straten van onze stad gaat, zal het opvallen dat er in de groote winkels, sedert een paar dagen, zooveel gerucht gemaakt wordt in het uitstalraam, omtrent een Leuvensch-Fransch liefdadigheidswerk. Er zijn groote omlijstingen opgehangen met allerhande zichten; den voorbijganger treffen alle soorten van witte doeken met zwarte opschriften, opengespannen boven of terzij de omlijstingen, enz. De winkeliers nemen dat goedje aan, omdat ze denken het volk, als bietjes naar de bloemen, tot hun uitstalling te lokken, maar ze vergeten daarbij dat ook sommigen in hun vaderlandsch gevoelen gekwetst worden, en wegblijven; want... *alles is uitsluitend in 't Fransch!*

Het mag hier gezegd worden: 't heeft er den schijn van of het 'n kaakslag is in 't gelaat van al wat maar Vlaamsch is, want, ten 1e Leuven is een Vlaamsche stad en Tienen evenzoo! De liefdadigheid is dus naar alle waarschijnlijkheid bestemd voor Vlaamsche armen, men doet den oproep echter met veel bombast in 't Fransch. Is dat niet duidelijk gezegd: « Wij, franschelaars en Walen, willen de Vlaamsche honden een aalmoes geven! » Zóó moet dat opgenomen worden; vermits men de Vlaamsche taal, de Vlamingen dus, niet erkent, kan dat niet anders uitgelegd worden dan door het feit dat ze denken, dat de Vlamingen geen geld hebben om hun werk te steunen, en zelf gesteund wenschen te worden!

Ik doe hier een oproep aan alle Vlaamsche menschen, die werkelijk liefdadig willen zijn, van 't zij een Vlaamsch opbeuringswerk te steunen, 't zij rechtstreeks aan den arme te geven, *en aan de Leuvensche-Fransche liefdadigheid geen enkelen penning te jonnen!*

Jan MEI.

UIT MECHELEN

Bij de Politie. — Sinds een heele tijd zat er in onze politiewacht een hoopje luilappen van arsenaalwerklieden, die daar bestemd waren boodschappen te doen.

Eindelijk heeft men toch bemerkt dat die zoogenaamde boodschappers feitelijk niets meer uitvoerden dan de agenten in den weg loopen.

Men heeft ze wandelen gezonden.

Het ware wenschelijk dat de heertjes van het Arsenaal, die zich de plaatsjes op het Stadhuis en in de Voedingskomiteiten bemachtigd hebben, ook daar eens deftig buitengewalsd werden. Er zijn zoovele bekwame en werklooze lieden, welke die zaakjes ter hand konden nemen.

Hollandsch brood. — 't Is nu reeds de vierde week dat het Hollandsch brood vruchteloos verwacht wordt. Al degenen, die voorop betaald hadden, begonnen te klagen en te roepen dat zij hun geld elders konden gebruiken. Dit hebben de beheerders van 't Broodkomiteit eindelijk ingezien en betalen thans de ontvangen gelden terug.

Dat iedereen voor het zijne zorge!

Prijsuitdeeling. — Zondag a.s. zullen de prijsuitdeelingen, 't is te zeggen de kaartuitdeelingen der gemeentescholen plaats grijpen.

In tegenstelling met die van het Atheneum, welke in de studiezaal geschiedden, zullen deze in de stedelijke feestzaal uitgevoerd worden, zonder dat daarom het publiek toegelaten wordt.

Geen enkel boekje te ontvangen, 't is zeker bitter voor de kleinere snaken, die niet begrijpen waarom zoo'n prijsuitdeeling nu zoo pover is.

Stadswerken. — Het werk der waterleidingen vordert zoo goed niet meer als in 't begin, 't schijnt wel of men immer op dezelfde plaats blijft. Het is dus geen wonder dat de bewoners der O.-L.-Vrouwestraat begonnen te klagen. Van gisteren zijn die werken voorloopig gestaakt, althans alle putten zijn dichtgemaakt.

— Het Stadsbestuur, dat vele leegloopers aan 't werk gesteld heeft, haalt eer van dit werk.

Deze nieuwe arbeiders werken zich niet dood, neen, maar ze doen alles toch goed. De wegen zijn reeds aanmerkelijk verbeterd, de hovingen zijn netjes verzorgd en voornamelijk de Botanische Tuin, die ongemeen prachtig is.

Boter en kaas.— De boterklonten verschijnen even raar op de botermarkt als de Hollandsche kaasbollekens op de IJzeren Leen. Waar de boeren met hun boter blijven, is een mysterie, wij krijgen er geen zier van te zien.

Voor een paar weken betaalde men 1 kilo Hollandsche- of Goudakaas 8 tot 10 franken en nu zou men graag meer betalen.

Spijtig dat er geen pond meer te koop is in heel de stad!

Rosarius.

Officieele lijst der gesneuvelde Officieren en Soldaten van het Belgisch leger

DERDE LIJST

(Vervolg)

60980. Beaumont, Karel, klas 1914, 1e linie 1/1, gebor. te Gent 31-4-1894, overl. aan den IJzer 3-7-1915, begr. te Caeskerke, graf 135.

54106. Beaumont, Maurice, 1e karabin., geb. te Ougrée 6-9-1887, wonende te Angleur, overl. te Hofstaede einde Aug. 1914.

52562. Beauprez, Willem, klas 1910, 6e jag. te voet 2/2, gebor. te Clercken 9-4-1890, overl. te Breendonck 4-9-1914.

5812. Beauraing, Anatole-J.-Jos., klas 1914, 9e linie 4/1, gebor. te Hamois 21-6-1894, overl. te Oud-Stuyvekenskerke 18-7-1915, begr. 6 m. achter loopgraaf H.

Beauvois, Jaak, 4e lanciers, 1e eskad., gebor. te Antwerpen 14-10-1893, overl. te Dixmuide en begr. te Hoogstaede.

27119. Bechet, Martin-Jos., klas 1913, 13e lin., gebor. te Hour-Namen 28-3-1893, overled. te Moere 8-10-1914, aldaar begraven.

57306. Beck, Leon-Marie-Marcel, serg., 5e linie 2/2 of 3/1, gebor. te Verviers 16-1-1893 of 1893, overl. einde Oct. 1914.

54007. Beckaert of Bekaert, Romain, 3e linie 1/2, gebor. te Melle 16-11-1888, aldaar wonende Brugstraat, 37, overl. 22-6-1915, begr. op het krijgskerkhof te Caeskerke, graf 109.

(Wordt voortgezet.)

IS, HOPLAND
ECOLE SPECIALE
Langues Talen
5 Frs.
per maand 2 lessen per week
INSTITUT RACHOR
Lge Nieuwstr., 11 (Bogen)
Bijzondere Afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers
STENO. DACTYLOGRAPHIE BOEKHOUDEN LEVENDE TALEN
Préparez-vous en quelques mois à l'emploi de COMPTABLE STENO. DACTYLOGRAPHE LANGUES VIVANTES
Inscriptions ch. jour Lge rue Neuve, 18 (Bogen) 146

MEVROUWEN!

Laat uwe Kostumen, Pelterijen, Peluchen, Mantels en Fluweelen Kleederen, Bloezen, Peignoirs, Pluimen, Handschoenen en Kinderkleedingstukken, enz., wasschen of verwen in de Stoomverwerij
A. VAN WEEREN
93, Mechelsche Steenweg. Tel. 3093.
Rouw extra-fijn in 12 uren. Zeer lage prijzen. 163

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is, onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke
MAANDSTONDEN
de doos 10 fr. 1/2 doos 5.50 fr.
— Bescheiden opzending tegen postbon —
ZUID-VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 128 ANTWERPEN

GELD OP EIGENDOM
Te bekomen aan interest 3.75 en 4 % voor te bouwen, land, bouwgronden, huizen en Rijkssteden te koopen, groot gemak van aflog volgens bellaften overeenkomstig termijn volgens kans bij den rentmeester te Brussel, 33, Avenue Dailly, 33. Kantoor open alle dagen van 9 tot 12 uur, 's Zondags en feestdagen van 9 tot 11 uur.
Plannen voor gebouwen. 1595

ALCOOL DE
MENTHE WELLS
L'alcool de Menthe « Wells » verdrijft snel de pijnen van hart en maag, en is terzelfdertijd een uitmuntend tandreiniger.

Zakflesschje	1/2 flesschje	Flesschje	Dubbel flesschje
1.25	1.50	3.50	5.00

Te koop in alle Apotheken van het Land
Laboratoires « Thiessen », 83, Ch. de Forest, Brussel

AUTOMOBIELEN RIJWIELEN
Toegelaten aankoop van
AUTOBANDEN
Oude Knoetsjoek
KOPER
Brons en Aluminium
Verkoop van occasie velobanden alle maten aan lage prijzen. — Groote keus.
Schrijven of zich wenden in vertrouwen: 7, Molenbergstr., Antwerpen. 1743

VICTORIA
op caoutchouc, in uitnemenden staat, per occasie te koop, aan voordeelig. prijs: 80, Isabellalei, t/s. 1877

GELD verkrijgbaar
Het administratiekantoor, MORETUSLE, 51, verstrekt geldleeningen onder borgtocht, op salarissen, hypotheken, vruchtgebruik, enz.
RENTE 5 % 'S JAARS
Bureau van 5 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 uur. 771
Geldzendingen naar Holland

Kiekenhouders
Voeder uwe Kiekens met geraspte beenderen, die gij zelf kunt raspen door de beenraspmachien. Geïllustreerde catalogus gratis, 147, Chaussée de Mons, 147, BRUSSEL. 1871

OORLOGSPRIJS
te huur, winkelhuis te Oude God, aan 35 fr. per maand; huizen met hof te Linth, Cortich, Hove en Oude-God, te begin. van 4 fr. per maand. Beer. 56, Brederodestraat, Antwerpen. 1752

POSTZEGELS
Men koopt postzegels, Kapellelei, 19, te Berchem. Iedere dag van 1 tot 2 1/2 en van 7 tot 8 1/2 n. Torenuur.

TE HUREN
modern kwartier, aan oorlogsprijs: Lozanestraat, 189.

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
ZIJN SNEL GENEZEN
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke of brandende waters, speen. Noch geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen.
3.00 fr. de doos. Apotheken, 15 rue des Croissades, Brussel; De Beul, 31, Lange Nieuwstraat, en Breedenraedt, Charlottelei, 2, Antwerpen. 81

C. THOMAS
HUIS GESTICHT IN 1892
St-VINCENTIUSSTRAAT, 26
ANTWERPEN
Per 1000 kgr.
Tout-Venant, 1e kw. 60% grof, fr. 38.—
Tout-Venant, 1e kw. 80% grof, » 40.—
Anthracieten, 1e kw. 40/60 m/m » 50.—
Braisettes voor Cadévuren » 50.—
Gewaarb. 1e kwal. - Spoedige bediening
Bijzondere conditiën voor Bakkers, Bleekerijen, enz. 1854

AAN DE VROUWEN
Voor smarten der
MAANDSTONDEN
is de beste en onfeilbaarste
REMEDIE
VAN
Dr THOMSON
5 (vijf) frank de halve Remedie en 10 frank de kompleete
Apotheken: 15, rue des Croissades, Brussel; Breedenraedt, Charlottelei, 2, Antwerpen; De Moor, 33, Burgstraat, Gent. 1673

Benauwd tot stikkens toe
De verschrikkelijke benauwdheid door asthma, bronchiet, tuberculose van keel- en longen, en de hoestaanvallen, waarmede zij gepaard gaan, hebben dikwijls een vreeselijke uitwerking. Onze zoo teere ademhalingsorganen, onze borst, onze longen, kunnen deze herhaalde aanvallen niet weerstaan; spoedig vervalt de zieke in een uitputting of sterft in een aanval. Slechts één middel ter wereld kan U grondige en blijvende genezing geven; dat middel is de beroemde Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo. Maar aarzelt niet, neem vandaag nog de Abdijsiroop, morgen kan het te laat zijn.
De Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, geneest alle borstziekten, keel- en longaandoeningen, asthma, bronchiet, verwaarloosde verkoudheid, influenza, pleuris, sliim- en kinkhoest, schaadt nimmer, werkt borstversterkend en ziektekiemdoodend.
Flacon van 230 gr., fr. 2.25; van 550 gr., 4 frank, en van 1000 gr., 7 frank. Eischt handteekening L. I. Akker, Rotterdam. Hoofddepot voor België: O. De Beul, Antwerpen. Verkrijgbaar in alle apotheken.

Geen Grijs Haar

MEER!!!
« De Nieuwe London »
doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.
Eischt op den hals:
Kuidige prijzen: Fr. 2.25 en Fr. 3.75
Speciale Baardtinctuur Fr. 2.50
Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels in 't groot: Parfumerie Dr Selp, Wechelsbeke (België)

Roepzaal "MARNIX"
1, Terninckstraat, 1
(hoek Kasteelpleinstraat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP, VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men deelt geld als voorschot 630

VROEDVROUW Diploma van 1e klas in Frankrijk en in België
GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstatie, geeft uit in de Nieuwstraat 852

Zijn Doorluchtigheidje

door

Frits REUTER

— Welke moeder? vroeg Zijn Doorluchtigheid, ge hebt geen moeder, uw moeder is immers dood.

— Ja, mijn moeder is wel dood, maar dat is mijn andere moeder, en die geeft ons dan altijd koekjes.

— Hoe heet uw andere moeder dan?

— Wel, mijn « andere moeder ».

En wat Zijn Doorluchtigheid ook vragen mocht, hij kon er niet anders uitkrijgen; zoo wijs was hij er echter door geworden, dat hij begreep, dat hofraad Altmann weer aan trouwen dacht, hofraad Altmann die, om zoo te zeggen, zoogoed als altijd om en bij hem was, teneinde zijne financiëele aangelegenheden te bezorgen, dat wil zeggen: hem geld voor te schieten.

Met recht maakte hij zich dan hierover ook kwaad en gaf den kamerjonker von Knüppelsdorf bevel uit te visschen, hoe de dame heette, die het voor de vierde maal met den hofraad wilde wagen, en gebood tevens, dat den hofraad zelf oogenblikkelijk de toegang tot het paleis verboden zou worden. Bij deze woorden schudde Rand het hoofd; Zijn Doorluchtigheid liet zich in een verdrietige stemming aankleeden, terwijl het kind vroolijk op den grond zat te spelen; en toen Zijn Doorluchtigheid zich zijn kousen liet aantrekken, zong het onverstandige kind een rijmpje, dat het op de straat had opgevangen:

« De hertog, bij de gratie Gods,
draagt kousen bij de vleet,
Maar kuiten om er in te doen,
is iets waar 'k niet van weet. »

De kamerjonker von Knüppelsdorf liet van schrik de doorluchtige broek vallen, de lakeien vergaten hun plicht, het « lever » geraakte uit de plooien, slechts Zijn Doorluchtigheid behield zijn tegenwoordigheid van geest; hij besloot dit geval niet als majesteitsschennis op te vatten en beval kort maar krachtig, den jongen buiten de deur te zetten.

Rand zei heelemaal geen woord.

Dat zijn « lever » op zoo'n manier aan een eind moest komen, dat zulke dingen daarbij konden plaats grijpen, moest natuurlijk Zijn Doorluchtigheid, als vader zijner onderdanen, in het diepst van zijn vaderlijk hart treffen, en toen Zijn Doorluchtigheid, gehuld in een groen-fluweelen « chambre-cloack », ten slotte in zijn rood-fluweelen leunstoel met de hertogelijke kroon terneerzat, was het nog alles behalve « couleur de rose » met hem.

— Koffie! riep hij.

Rand zei niets en zette de koffie voor hem neer.

— Waar zijn de beschuiten? vroeg Zijn Doorluchtigheid op gestrengen toon.

Rand zei nog niets, maar haalde de schouders op.

— Waar zijn mijn beschuiten? vroeg Zijn Doorluchtigheid andermaal, thans echter op nog harder en strenger toon.

— Die zijn er vandaag niet, zei Rand.

— Wat moet dat beteekenen, ezel, daar ge zijt?

— Ja, Doorluchtigheid, heb ik het niet gezegd, dat het zóó zou loopen? Juffrouw Schult wil ons niet langer borgen, en de andere bakkers houden er geen beschuit op na.

— Wel, heb ik van mijn leven! schreeuwde Zijn Doorluchtigheid en vloog overeind, en dat in ons eigen land? Wat? Hebben wij niet onze kas?

— Ja, Doorluchtigheid, die hebben wij wel, daar staat zij, maar die is zoo leeg als een uitgeblazen ei van drie weken her. De verhuispartij van Nieuw-Strelitz naar hier heeft ons zoo kaal gemaakt als een kerkrot, en wij moeten nog drie weken krom liggen, voor wij onze inkomsten in handen krijgen.

Alleen een student, wien drie weken vóór den vervaltijd van zijn wissel verder crediet op de kroeg geweigerd wordt, is in staat te begrijpen, wat Zijn Doorluchtigheid op dit oogenblik in zich moest voelen omgaan; gelukkig hij, die zich in zulk een toestand weet te redden! — Ik heb eens een van deze ongelukkigen gekend, en wel bijna zoo goed als mij zelf, die deze kunst uitstekend verstond; hij had namelijk het geluk gehad, met een valsche thaler bedrogen te zijn geworden; deze valsche thaler nu werd zijn reddende engel. Overal bestelde het jonge mensch een middagmaal, en omdat hij een eerlijk mensch was, zei hij telkens, dat hij geloofde, dat de thaler valsch was; de menschen waren blijde, dat zij met zoo'n eerlijken man te doen hadden en gaven hem den thaler weer terug en schreven het op; en het jonge mensch hield dit spelletje net zoo lang vol tot zijn wissel gekomen was, en toen betaalde hij met echte thalers en gooide den valschen ergens in het water. Waarom? Wel, omdat hij een eerlijk mensch was.

Zijn Doorluchtigheid was ook een eerlijk mensch, maar hij had het geluk niet van een valschen thaler te bezitten; hij viel dus afgemat weer in zijn leunstoel terug, met zijn hoofd tegen de hertogelijke kroon aan, en zei:

— Hofraad Altmann moet komen.

— Dat zal niet gaan, Doorluchtigheid, zei Rand; als ik wel gezien heb, is de kamerjonker dadelijk na afloop van het « lever » naar huis toe gegaan en zal natuurlijk het verbod om in het paleis te komen overgebracht hebben.

Welzoo! Nu waren alle zenuwen van Zijn Doorluchtigheid doorgesneden, ook de « nervue rerum gerendarum ».

Zijn Doorluchtigheid kreeg dien morgen geen beschuit; de geheele stad knapte de beschuiten van juffrouw Schult; en zij zelve, juffrouw Schult, bakster van de heerlijke beschuiten, troonde achter de toonbank met een waardigheid, alsof zij van morgen het geheele hertogdom Mecklenburg-Strelitz onder den duim had.

ACHTSTE HOOFDSTUK

Hoe Stientje per post en telegraaf een slechte tijding ontvangt. — Zij is in een sombere stemming, en Doortje zet haar aan om een zonderling gebed te doen. — Waar de bliksemafleiders op het paleis te Nieuw-Brandenburg vandaan komen, en waarom de conrector Rand den kamerdienaar een knip voor zijn neus geeft. — Hoe de conrector en Doortje elkander zoeken en elkaar niet kunnen vinden, tot Doortje op het idée komt van te blijven stilstaan. — Paul Zarnewitz en Karel Bentwisch geven elkaar een pak ransel. — Wat « gerookte ganzebout » in 't Latijn is. — Hoe de conrector zeven onweders voorspelt op één dag, en daardoor zevenmaal zoo hoog stijgt in de achting van Zijn Doorluchtigheid.

Op denzelfden morgen toen Zijn Doorluchtigheid zich het genot van beschuit te eten ontzeggen moest, zat Stientje Holz in haar kamertje; zij had een gevoel, alsof zij zich voorgoed alle levensgeluk moest ontzeggen. Den vorigen dag had zij al dadelijk de tijding van Halsband z'n ongeluk door de toenmalige post en den toenmaligen telegraaf gekregen; de post namelijk was in die tijden in handen van de kleine straatbengels, die hun taak goed volbrachten, en de ouwe vrouwtjes op de hoeken der straten verrichtten uitstekende telegraafdiensten, wanneer zij daar handenwringend stonden en met haar hoofd heen en weer schudden. Maar deze overbrengers van nieuwtjes waren in dien tijd al even weinig te vertrouwen, als tegenwoordig de couranten; en wanneer wij ons nu nog, na de reuzenschreden, die de wereld op 't gebied der wetenschap gedaan heeft, moeten laten welgevallen, dat de transatlantische kabel flaters maakt en zotteklap verkoopt, mogen wij er ons dan over verwonderen, als toen ter tijd de straatjongenspost bokken schoot, en de ouwe-vrouwen-telegraaf gekkepraat uitbracht en aan Stientje seinde: « Schrik niet, Stientje, maar Halsband heeft gestolen ».

Dit bericht was nu voor Stientje al even obegrijpelijk, als wanneer de kabel uit Amerika zou seinen: « De president van de Vereenigde Staten is op den rug van Blondin den toren van het stadhuis te New-York opgereden ». Zoo iets onzinnigs kon zij niet gelooven; maar achetr die tastbare onzinnigheid kwam een gesluierd spook met het hoofd uitkijken, het spook dat wij menschen « onzekerheid » noemen; en valt die sluier, wat kan dan niet te voorschijn komen?

En hier viel de sluier: Doortje scheurde hem met krachtige hand vaneen en vertelde Stientje het ongeval van Halsband, dat zij zich door een daglooner uit Broda in kleuren en geuren had laten uitleggen. 't Beteekende eigenlijk niets, 't was enkel èn alleen een misverstand, waaraan niemand minder schuld had, dan Stientje d'r Wilhelm zelf; maar de menschen waren toenmaals wat overdreven lang uitgevallen; ieder had een heimelijken angst, dat in het publiek over hem gesproken zou kunnen worden, niet zoozeer om de zaak zelve, als wel om het bekend worden van den smaad; want schuldig of onschuldig; dat was om 't even; niet het misdrijf, maar de praatjes er over wierpen een klad op iemands naam. En smaad was haar Wilhelm aangedaan; zijn naam was beklad; en daarbij overviel haar de angst, dat hem wegens dit geval wel voorgoed de opneming in een gilde geweigerd zou kunnen worden, en het verwijt knaagde aan haar hart, dat zij hem mede in zijn voornemen gesterkt had. De ziel die zoo geheel en al is opgegaan in een andere ziel, zoekt steeds begeerig naar kwellingen voor zich zelve en zij vindt altijd een doorn, aan welks scherpe punt zij zich openrijt; want het ijzeren harnas, waarmee anderen zich ompantseren — de eigenliefde — had zij afgeworpen, opdat zij lichter en stralender naar den hemel zou kunnen omhoog stijgen.

Ook Doortje deed zich zelve verwijtingen, maar die waren nog wel uit te houden, want bij haar kwam telkenmale weder het trotsche gevoel boven, dat zij Zijn Doorluchtigheid op de openbare Markt had getrotseerd en dat zij haar zuster en Halsband met raad en daad wilde ter zijde staan.

(Wordt voortgezet.)